

HØLAND & SETSKOG
SPAREBANK

SIDEN 1849

ÅRSRAPPORT 2013

NOTER - sidevisning

Styrets årsberetning	s 5
Nøkkeltall	s 14
Resultat	s 15
Balanse	s 16
Kontantstrømoppstilling	s 18
Note 1 Generell informasjon	s 19
Note 2 Regnskapsprinsipper	s 19
Note 3 Anvendelse av estimater og skjønnsmessige vurderinger	s 25
Note 4 Segmenter	s 26
Note 5 Kapitalstyring og kapitaldekning	s 37
Note 6 Risikostyring	s 38
Kredittrisiko	
Note 7 Kredittrisiko	s 29
Note 8 Utlån fordelt på kundegrupper og geografi	s 31
Note 9 Nedskrevne engasjementer fordelt på kundegruppe	s 32
Note 10 Nedskrivninger og tap på utlån	s 33
Likviditetsrisiko	
Note 11 Likviditetsrisiko	s 34
Markedsrisiko	
Note 12 Renterisiko	s 35
Note 13 Valutarisiko	s 36
Note 14 Kursrisiko	s 36
Note 15 Finansielle derivater	s 36
Resultatregnskap	
Note 16 Renteinntekter	s 36
Note 17 Andre inntekter	s 37
Note 18 Lønn	s 38
Note 19 Andre driftskostnader	s 38
Note 20 Skattekostnad og utsatt skatt	s 38
Balanse	
Note 21 Kategorier av finansielle instrumenter	s 39
Note 22 Virkelig verdi på finansielle instrumenter til amortisert kost	s 40
Note 23 Finansielle instrumenter bokført til virkelig verdi	s 41
Note 24 Obligasjoner, sertifikater og andre rentebærende verdipapirer	s 42
Note 25 Aksjer	s 43
Note 26 Finansielle derivater	s 44
Note 27 Tilknyttet selskap	s 44
Note 28 Varige driftsmidler	s 45
Note 29 Eiendeler holdt for salg	s 45
Note 30 Gjeld til kredittinstitusjoner	s 45
Note 31 Innskudd fra og gjeld til kunder	s 46
Note 32 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	s 47
Note 33 Annen gjeld	s 47
Note 34 Pensjonsforpliktelser	s 48
Note 35 Ansvarlig lånekapital	s 49
Note 36 Egenkapital	s 49
Poster utenfor balansen	
Note 37 Betingede forpliktelser	s 49
Note 38 Egenkapitalbevis og egenkapitalbeveiseiere	s 50
Note 39 Fortjeneste pr. egenkapitalbevis	s 51
Note 40 Hendelser etter balansedagen	s 51
Note 41 Transaksjoner med nærstående parter	s 51
Note 42 Ytelser til ledende ansatte	s 52

Bak fra venstre: Adm. banksjef John Sigurd Bjørknes , John-Ivar Udnessether,
styreleder Jarle Bergsjø og Åsmund Krogstad
Foran fra venstre: Siri Hidle, Unni Nadden, Ane K. Haugen og Øystein Heggedal

Styret i Høland og Setskog Sparebank

Styrets årsberetning 2013

Generelt

Norsk økonomi var i 2013 preget av moderat vekst i økonomien, noe høyere inflasjon enn vi har sett de siste år, sterk kursoppgang på Oslo Børs og en utflating i boligmarkedet.

Lavere økonomisk vekst hindret rentene i å stige, og 3 mnd NIBOR er ved årsskiftet 1,69 prosent, ned fra 1,82 prosent samme tid året før. Bankenes seniorlån ble også gjennomgående billigere. Imidlertid stilles det økte krav til bankens egenkapital og likviditet, noe som gjør at de fleste banker må styrke sin kapitalbase.

Kronekursen fulgte konjunktorene, og falt med omlag 10 prosent gjennom året, målt ved den importveide I-44-indeksen, som brukes til å si noe om hvordan valutakursendringer påvirker norske priser. Norsk næringsliv fikk dermed styrket sin kostnadmessige konkurransevne gjennom året.

Arbeidsmarkedene var noenlunde i balanse med en lønnsvekst på om lag 4 prosent for alle arbeidstakere sett under ett. Arbeidsledigheten økte gradvis gjennom året, men er fortsatt på et lavt nivå i europeisk sammenheng.

Prisveksten endte på 2,1 prosent for året, mens boligverdiene steg med 4,7 prosent målt ved eiendomsmeglerens indekser. Boligprisene var sterke i årets første måneder, men slo om til nedgang i andre halvår. Oslo Børs endte opp nesten 24 prosent i fjor.

Verdensøkonomien var preget av normal økonomisk vekst i 2013, med en BNP-vekst på 3,0 prosent. Fortsatt er det de fremvoksende økonomier, med Kina i spissen, som vokser sterkest, mens det ikke var noen vekst i EU. Inflasjonen og renten holdt seg lav. Den Europeiske Sentralbanken kuttet sin utlånsrente til 0,25 prosent mot slutten av året.

Moderat økonomisk vekst, lav inflasjon og lave renter ventes både ute og hjemme i 2014. Arbeidsledigheten vil holde seg høy i de fleste av våre naboland og stige noe i Norge. Det ventes ingen renteøkninger fra Norges Bank.

Banken eier 35 % av det lokale «Aktiv Eiendomsmegling» (Sparebankenes Eiendomsmegling Akershus AS). Selskapet driver eiendomsmegling lokalt, med kontorer på Bjørkelangen, Aurskog, Årnes og Jessheim, det siste hadde oppstart seinhøsten 2013. Selskapet viser gode resultater, positiv utvikling og har meget god markedsdekning i vårt område.

Eierstyring og selskapsledelse (Corporate Governance)

(Satt opp i samsvar med RL §3-3b og etter anbefaling av Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES))

Formål

I Høland og Setskog Sparebanks vedtekter § 1-1 er bankens formål definert. Bankens forretningsidé sier bl.a. at "Høland og Setskog Sparebank er totalleverandør av bank- og forsikringsprodukter. Vi skal være til stede i hele vårt kjerneområde og ha hovedfokus på folk flest og lokalt næringsliv."

I bankens strategiplan er en rekke områder av bankens virksomhet omhandlet og bankens etiske retningslinjer legger vekt på at vi skal være en hjelpsom, aktiv, inkluderende og pålitelig bank med sterkt kundefokus og personlig service – "god å snakke med". Vi skal ha god kompetanse med høye etiske verdier og være en interessant arbeidsplass.

Forstanderskapet

Forstanderskapet er Høland og Setskog Sparebanks øverste organ. Det er forstanderskapet som bl.a. fastsetter sparebankens vedtekter, velger styrets medlemmer, vedtar regnskapet og disponerer årets overskudd. Forstanderskapet skal se til at banken virker etter sitt formål i samsvar med lov, vedtekter og forstanderskapets vedtak. Forstanderskapet består av 19 medlemmer og 11 varamedlemmer og sammensettes slik: Innskytere og egenkapitalbevisiere velger hver for seg seks medlemmer og tre varamedlemmer. Kommunen

velger to medlemmer og to varamedlemmer. De ansatte i banken velger blant de ansatte fem av forstanderskapets medlemmer og tre varamedlemmer.

Forstanderskapets valgkomité velges blant forstanderskapets medlemmer. Den består av fire medlemmer og fire varamedlemmer og skal ha representasjon fra alle de fire gruppene som er representert i forstanderskapet – innskytervalgte, kommunevalgte, egenkapitalbeviseiervalgte og ansattevalgte. I tillegg til å forberede valg av styret, skal valgkomiteen også foreslå valg av forstanderskapets leder og nestleder samt medlemmer og varamedlemmer til bankens kontrollkomité. Det er utarbeidet retningslinjer for valgkomiteens arbeid.

Styret

Bankens styre består av syv medlemmer og fire varamedlemmer, hvorav ett medlem og varamedlem er valgt av og blant de ansatte. Styret består av:

Styreleder Jarle Bergsjø ('67)

- Veterinær, agronom, NVH (1991)
- Seksjonssjef Mattilsynet, dyrlege, gårdbruker
- Medlem i styret i Høland og Setskog Sparebank siden 2008
- Styreleder siden 2009

Nestleder John-Ivar Udnesseter ('62)

- Siviløkonom, Handelshøyskolen BI (1988)
- Økonomisjef, PDC Tangen AS og PDC Holding fra 2001 til 2007
- Økonomidirektør, 07 Gruppen AS (tidligere PDC Holding AS) 2007-2010
- Økonomisjef Aurskog-Høland Kommune fra 2011
- Medlem i forstanderskapet i Setskog Sparebank 2004 til 2008
- Medlem i kontrollkomiteen i Setskog Sparebank fra 2007 til 2008.
- Styreleder i Setskog Sparebank fra 2008
- Medlem i styret i Høland og Setskog Sparebank siden 2010

Styremedlem Unni Nadden ('54)

- Bedriftsøkonom
- Regnskapsansvarlig A-Pressen Tjenestesenter AS, Økonomisjef Stenquist AS
- Tidligere styremedlem i Aurskog-Høland Utbyggingsselskap og styreleder i Nipro AS, tidligere representant i Aurskog-Høland Kommunestyre og Formannskap
- Medlem i styret i Høland og Setskog Sparebank siden 2007

Styremedlem Siri Hidle ('65)

- Sivilagronom fra Norges Landbrukshøyskole (1991)
- Lærer ved Bjørkelangen videregående skole siden 2007
- Representant i kommunestyret i Aurskog-Høland 2007-2011
- Vararep. til kommunestyret i Aurskog-Høland siden 2011
- Medlem i styret i Setskog Sparebank fra 2004
- Medlem i styret i Høland og Setskog Sparebank siden 2010

Styremedlem Ane Haugen ('66)

- Master of Management, BI
- Avd. direktør Styringsdata og Planlegging, Posten Norge AS siden 2008
- Direktør Driftsstøtte og HR/OU Posten Norge AS
- Kvalitetssjef og leder for kunde og produktanalyse, Posten Norge AS
- Medlem i styret i Høland og Setskog Sparebank siden 2006

Styremedlem Åsmund Krogstad ('54)

- Lederutdanning, BI
- Adm. direktør 07 Aurskog (07 Gruppen AS), Driftssjef Lundeby Bokbinderi AS, Driftssjef Bongs Konvolutter AS, Adm. dir. PDC Konvolutter AS
- Medlem i styret i Høland og Setskog Sparebank siden 2009

Styremedlem Øystein Heggedal (ansatterrepr.) ('65)

- Salgskonsulent i PDC Tangen 2002 til 2005
- Ansatt i Setskog Sparebank siden 2006
- Styremedlem i Aurskog-Høland Utvikling siden 2009
- Medlem i styret i Setskog Sparebank siden 2009
- Medlem i styret i Høland og Setskog Sparebank siden 2010

Styret utarbeider hvert år en plan for sitt arbeid med vekt på mål, strategi og gjennomføring. Bankens internkontrollsystem blir hvert år gjennomgått av styret for å sikre at banken drives i samsvar med bankens interne ansvars- og oppgavefordeling, strategiplan og etiske retningslinjer. Styret gjennomfører årlig ICAAP. Styret fastsetter administrerende banksjefs lønn og annen godtgjørelse. Styret som helhet fungerer både som revisjonsutvalg og risikoutvalg, og har for øvrig ikke oppnevnt særskilte komiteer. Styrets godtgjørelse fastsettes av forstanderskapet. Det er ikke etablert bonusordninger eller andre former for variabel kompensasjon til styremedlemmer eller administrerende banksjef. Det er heller ikke utarbeidet særskilte ordninger med evaluering av styremedlemmer utover ordinære habilitetsregler.

Ledelsen

Adm. banksjef John Sigurd Bjørknes ('62)

- Siviløkonom, MBA-Finance/Banking, BI/University of Wisconsin, USA (1988)
- Fabrikksjef ved Norsk Wavin AS, adm. dir. i Løvenskiold Trelast AS, økonomisjef Løvenskiold-Vækerø AS
- Styreleder i Eidskog Stangeskovene AS, styremedlem i Bjørkelangen Torg AS, Bjørkelangen Stasjon AS og Terra Eiendomsmegling Akershus AS
- Ansatt som adm. banksjef 1. september 2008

Banksjef Kreditt Ole-Einar Holth ('61)

- Utdannelse innen ledelse og økonomi, Bankakademiet / Høgskolen i Akershus
- Tidligere styremedlem og leder i Finansforbundet i Terra-Gruppen
- Ansatt i Høland og Setskog Sparebank siden 1981

Banksjef økonomi/personal Liv Jacklin ('60)

- Utdannelse innen ledelse og IT, Bankakademiet / Høgskolen i Akershus
- Erfaring fra Bergen Bank
- Styremedlem (ansatterrepr.) i Høland Sparebank 1998-2007
- Ansatt i Høland og Setskog Sparebank siden 1985

Markedsansvarlig Personmarked Kristin Nordby ('66)

- Allsidig erfaring fra Høland Sparebank
- Lang og allsidig erfaring fra Gjensidige Forsikring
- Styremedlem (ansatterrepr.) i Høland Sparebank 2007-2008
- Ansatt i Høland og Setskog Sparebank siden 2002

Markedsansvarlig Bedriftsmarked Carl-Fredrik Havnås ('65)

- Foretaksøkonom, NHH
- Avd. sjef Trykk Tangen AS, Produksjonssjef PDC Tangen AS
- Styreleder Bjørkelangen Stasjon AS, leder Bjørkelangen Næringsforening
- Ansatt i Høland og Setskog Sparebank siden 2007

Markeds-/fagansvarlig sparing/liv Kjell Sæther ('57)

- Autorisert finansiell rådgiver, BI / Storebrand
- Livassurandør, Finansiell rådgiver Storebrand og UNI
- Ansatt i Høland og Setskog Sparebank siden 2008

Markeds-/fagansvarlig skadeforsikring Jørn-Erik Sether ('65)

- Diplomøkonom, IHM Business School 1991
- Forsikringskandidat, Forsikringsakademiet 1995
- Salgssjef Næringsliv, Gjensidige, Region Innlandet 2003

- Styremedlem Aurskog-Høland Utbyggingsselskap 1999-2004
- Ansatt i Høland og Setskog Sparebank siden 2009

Avdelingsleder Dagligbank Mariann Heggedal Veiby ('65)

- Seniorkonsulent i Fellesdata/EDB Business Partner 1999-2007
- Medlem i styret i Setskog Sparebank 1997-2005
- Ansatt i Setskog Sparebank siden 2007

Egenkapitalbeviserne

Egenkapitalbeviserne velger seks av forstanderskapets medlemmer, uansett hvor stor andel egenkapitalbeviskapitalen utgjør av bankens samlede egenkapital. Egenkapitalbevis-eiervalgmøtet holdes rundt årsskriftet hvert år. Innkalling skjer ved brev til eierne av registrerte egenkapitalbevis senest 14 dager før møtet, gjennom kunngjøring i Indre Akershus Blad og i Aftenposten samt melding på Oslo Børs. Egenkapitalbevisere som vil delta i valget skal melde seg i banken innen en frist som skal være oppgitt i innkallingen. Fristen skal ikke være tidligere enn tre dager før valget skal avholdes.

Stemmerettsreglene for egenkapitalbevisere i Høland og Setskog Sparebank følger de allmenne regler og hvert egenkapitalbevis gir en stemme. Dog kan ingen stemme for mer enn 10 % av samtlige stemmeberettigede egenkapitalbevis i banken eller avgi mer enn 20 % av de stemmer som er representert på valgmøtet. Egenkapitalbevis som blir overdratt til ny eier gir ikke stemmerett før fire uker etter at ervervet er meldt banken. For egenkapitalbevis som er registrert i Verdipapirsentralen skal likevel eierne ha stemmerett dersom det bekreftes at ervervet er registrert i Verdipapirsentralen. Egenkapitalbeviserne har ingen lovfestet eller vedtektsfestet rett til representasjon i bankens styre.

Likebehandling, finansiell informasjon

I følge bankens innsidereglement skal verdipapirer utstedt av banken ikke kjøpes eller selges av noen som har kjennskap til kurssensitiv informasjon. Primærinnsidere som ønsker å kjøpe eller selge verdipapirer skal foreta forsvarlige undersøkelser for å bringe på det rene om det foreligger slik informasjon. Vedkommende skal deretter skriftlig anmode administrerende banksjef om klarering av kjøpet eller salget. Administrerende banksjef skal for sin egen del innhente klarering fra styrets leder.

Likebehandling ivaretas også ved at egenkapitalbeviserne får lik og samtidig tilgang til informasjon om bankens utvikling og økonomiske resultater. Banken ønsker i denne sammenhengen å tydeliggjøre eiernes verdi gjennom en mest mulig riktig prising av bankens egenkapitalbevis. Riktig prising oppnås blant annet ved å gi tidsriktig og korrekt informasjon til finansmarkedet og å sikre god informasjon om banken blant analytikere. Årsrapport, kvartalsrapporter og andre børsmeldinger blir distribuert i Oslo Børs' elektroniske meldingssystem samt via bankens internettsider www.hsbank.no. Årsrapporter blir sendt ut til bankens egenkapitalbevisere.

Fri omsettelighet

Egenkapitalbeviskapitalen i Høland og Setskog Sparebank utgjør kr. 68.790.000 fordelt på 687.900 egenkapitalbevis à kr. 100,-. Egenkapitalbevisbrøken er 21,23 %. Alle erverv av egenkapitalbevis (arv, gave eller kjøp) skal meldes banken innen en måned. Erverv kan bare nektes når det foreligger saklig grunn. Nekting av samtykke kan kreves begrunnet skriftlig.

Utbyttepolitikk

Høland og Setskog Sparebanks målsetting skal være å oppnå gode økonomiske resultater slik at det kan gis en avkastning på linje med tilsvarende sparebanker som er notert på Oslo Børs. Egenkapitalbevisernes andel av bankens overskudd er fastsatt i gjeldende lover og forskrifter, og banken vil foreta tildeling av utbytte og eventuelt regulering av utjevningsfondet i henhold til den til enhver tid gjeldende egenkapitalbevisbrøk. Banken vil videreføre satsingen på maksimalt kontantutbytte.

Revisjon

Forstanderskapet velger revisor og fastsetter vedkommendes godtgjørelse. Revisjonsfirmaet BDO AS er bankens eksterne revisor og revisjonen ledes av oppdragsansvarlig partner statsautorisert revisor Inge Soteland. Revisor legger årlig frem rapporter som omhandler revisjonens syn på bankens risikoområder, interne kontrollrutiner osv. Revisor deltar også i styremøter hvor bankens årsregnskap blir behandlet og inviteres til

alle møter i forstanderskapet. Styret vurderer revisjonsarbeidet som fullt ut tilfredsstillende. Revisor har ikke levert tilleggstjenester av en slik art at det gir grunnlag for spørsmål om revisors uavhengighet og objektivitet.

Virksomhetsstyring og risikovurdering (ICAAP)

Styret gjennomførte ICAAP våren 2013. Tilbakemeldingen fra Finanstilsynet vil bli hensyntatt i forbindelse med gjennomføring av ICAAP første halvår 2014.

Eika Gruppen

Høland og Setskog Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS og en bank i Eika Alliansen. Sammen med 74 andre lokalbanker bidrar Høland og Setskog Sparebank til velstand og økonomiske trygghet for enkeltmennesker og næringsliv i sine lokalsamfunn. Eika Gruppens strategiske fundament er å styrke lokalbankene.

Eika Gruppen er eid av 75 selvstendige lokalbanker samt OBOS (Oslo Bolig- og Sparelag). Aksjonærene i Eika Gruppen utgjør til sammen en av Norges største finansgrupperinger, med en samlet forvaltningskapital på om lag 300 milliarder kroner (inkludert Eika Boligkreditt). Selskapet skiftet navn fra Terra-Gruppen AS til Eika Gruppen AS i mars 2013.

Høland og Setskog Sparebank er også aksjonær i Eika Boligkreditt AS. Selskapet har en forvaltningskapital på omlag 55 milliarder og er med sin tilgang til det internasjonale markedet for Obligasjoner med fortrinnsrett (OMF), en viktig finansieringskilde for lokalbankenes boliglånportefølje.

En allianse for lokalbanker

Lokalbankene i Eika har en sterk lokal tilhørighet og nærhet til kundene. Med sin lokale verdiskaping i mange norske kommuner representerer de et stort og viktig mangfold i finansnæringen. Med 190 bankkontorer i ca 120 kommuner har lokalbankene en betydelig distribusjonskraft og lokalbankenes 1 million kunder har blant landets høyeste kundetilfredshet og lojalitet, både i personmarkedet og bedriftsmarkedet.

Konkurransedyktige produkter

Eika Gruppen styrker lokalbankene ved å levere kostnadseffektive tjenester og konkurransedyktige produkter og tjenester som dekker lokalbankenes og disse kundenes behov. Eika Forsikring er Norges femte største forsikringsselskap og leverer et bredt spekter skade- og personforsikringsprodukter som selges i lokalbanken. Eika Kredittbank leverer komplette debet- og kredittkortprodukter samt leasing og salgspantlån. Eika Kapitalforvaltning leverer fondsprodukter for personkunder og bankene. Aktiv Eiendomsmedling er en landsdekkende eiendomsmedlerkjede, der mange kontorer samarbeider med den lokale Alliansebanken.

Stordriftsfordeler for lokalbankene

Eika Gruppen sørger for at lokalbankene får tilgang til effektive og gode fellesskapsløsninger, i første rekke komplette løsninger innen IT, infrastruktur og betalingsformidling. Med et profesjonalisert prosjekt- og utviklingsmiljø leveres også en lang rekke digitale løsninger. Eika Gruppen ivaretar også lokalbankenes næringspolitiske interesser gjennom dialog med relevante myndigheter.

Resultatregnskap

Driftsresultat før nedskrivninger og tap ble NOK 58,5 mill mot NOK 60,7 mill i 2012 (Resultatet for 2012 inkluderer NOK 11,4 mill i bokført utbytte ifm overtagelse av aksjer i Eika Boligkreditt.) Resultat før skatt ble NOK 36,4 mill (NOK 33,9 mill). I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør resultatet 0,81 % mot 0,78 % i 2012.

Styret vurderer resultat før tap som meget tilfredsstillende, dog må banken ta store tapsføringer, spesielt knyttet til ett større næringsengasjement.

Underliggende bankdrift er solid og lønnsom, rentenetto og andre inntekter øker betydelig og kostnadsutviklingen er kontrollert.

Rentenettoen har økt gjennom året, og målt i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital ble den 2,06 % mot 1,97 % i 2012. Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter er NOK 92,8 mill, som er 8,6 % opp fra året før.

Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester var på NOK 23,4 mill (19,5 mill), 20 % høyere enn på samme tid i fjor. I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør dette 0,52 % (0,45 %). Av dette utgjør provisjon fra kredittformidling NOK 3,5 mill (1,6 mill).

Driftskostnadene har relativt sett holdt seg på et stabilt nivå i 2013, i prosent av forvaltningskapital er den på omtrent samme nivå som i 2012 på 1,36 % og utgjør NOK 61,3 mill (59,3 mill). Økningen er i hovedsak knyttet til økte IT-kostnader.

Resultatet i 2013 er tilfredsstillende, og styret foreslår å utbetale maksimalt kontantutbytte på NOK 9,00 pr. egenkapitalbevis. Banken har som intensjon også å prioritere kontantutbytte i årene framover.

Forvaltningskapital

Forvaltningskapitalen øker med 5,5 % til NOK 4.651 mill. Porteføljen i Eika Boligkreditt (EBK) øker med 26,3 % til NOK 615 mill, men er fortsatt relativt lav sammenlignet med andre banker i Eika Gruppen.

Soliditet

Sparebankens fond blir tilført NOK 19,0 mill og øker til NOK 253,2 mill. I tillegg har banken egenkapitalbeviskapital på NOK 68,8 mill, samt NOK 120 mill i fondsobligasjonslån. Netto ansvarlig kapital er på NOK 450 mill, eller 16,0 % i både vektet kapitaldekning og kjernekapital. Ren kjernekapital er 11,9 %. Styret vurderer bankens stilling som solid, men har en klar målsetning om at ren kjernekapitaldekning må økes framover i tråd med kommende myndighetskrav.

Innskudd

Totale innskudd fra kunder viser en økning på 9,2 % (NOK 271 mill) etter en målbevisst satsing fra banken. Styret og administrasjonen har løpende fokus på innskuddsutviklingen. Innskuddsdekningen var ved årets slutt 77 % (79 %).

Utlån

Totale utlån i egne bøker øker med 12,2 %, og tar vi med Eika Boligkreditt øker utlån totalt med 13,9 %. Brutto utlån klassifisert som næringslån er 35,8 % (33,1 %). Bankens portefølje i Eika Boligkreditt utgjør 19 % (16 %) av totale utlån i personmarkedet. Utlånsveksten er noe høyere enn ventet, og vil begrenses framover.

Tap på utlån

Det resultatføres netto nedskrivninger og tapsføring av lån med NOK 23,4 mill (24,3 mill), eller 0,52 % av forvaltningskapitalen. Resultatet belastes særlig da en større lokal næringslivskunde, Setskog Hus og Hytter AS gikk konkurs i august. Selskapet hadde vært kunde i banken i 13 år, og det ble mot slutten av 2012 gjennomført betydelig tiltak og restrukturering, men dette viste seg ikke å være tilstrekkelig. Banken kunne ikke tilføre selskapet mer likviditet, og selskapet måtte melde oppbud. Styret mener det er foretatt tilstrekkelige bokførte nedskrivninger.

Likviditet

Styret anser likviditeten som god og langsiktig forfallsstruktur godt tilpasset bankens strategi. Kontanter og bankinnskudd er ved årsskiftet NOK 111 mill. I tillegg har banken avtalte trekkrettigheter på NOK 180 mill, som ikke er benyttet.

Finansiell risiko

Banken har i all hovedsak flytende rente på lån og innskudd og derved liten renterisiko og evt. fastrente er sikret med renteswaper. Banken har ikke lån i utenlandsk valuta og har heller ikke inntekter i valuta. Bankens risiko i forbindelse med garantier for valutalån til kunder er ubetydelig da disse har god pantesikkerhet.

Når det gjelder beskrivelser av risikoer for øvrig, henvises til note 6.

Årsresultat

Styret vurderer resultatet som tilfredsstillende og mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av bankens eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat. Styret konkluderer at det er grunnlag for fortsatt drift, og regnskapet er satt opp etter denne forutsetningen.

Overskuddsdisponering:

Utbytte til egenkapitalbevisiere	6.070.950
Til gaver allmenntilgjeldende formål	2.000.000
Overført til Sparebankens fond	19.000.076
Overført til utjevningfond	47.118
<u>Sum disponeringer</u>	<u>27.118.144</u>

Personale, arbeidsmiljø og samfunnsansvar

Personale og arbeidsmiljø

Ved årets slutt hadde Høland og Setskog Sparebank 42 (40) ansatte, hvorav fire på deltid. Gjennomsnitt antall årsverk i 2013 var 39,6 (38,6). Av bankens ansatte er 67 % kvinner.

Utviklingen innenfor finansnæringen krever at vi stadig har fokus på opplæring og kompetanseheving samt effektivisering av arbeidsprosesser. Organisatoriske tilpasninger og endringer skjer kontinuerlig ikke minst for å oppnå bedre fleksibilitet og kundeservice. Vi har i løpet av året takket av to gode medarbeidere etter lang og tro tjeneste og staben er gjennom året utvidet med til sammen fire nye medarbeidere. Vi har en sterk posisjon i lokalsamfunnet. Alle ansatte bidrar sterkt til dette hver dag – med godt humør, kundeservice og relasjonsbygging.

Etter styrets oppfatning er arbeidsmiljøet i banken godt. Helse, miljø og sikkerhet vurderes ivaretatt på tilfredsstillende nivå. Det legges vekt på at sikkerheten ved kontorene er god.

Sykefraværet totalt var 3,6 % (5,6%) og korttidsfraværet er fortsatt svært lavt, 0,4 %, Det er ikke registrert personskader siste år. Bankens driver ikke virksomhet som medfører påvirkning på det ytre miljø. Bankens medlem av Romerike HMS – senter.

Banken har meget gode pensjons- og personalforsikringer for de ansatte.

Styre og daglig ledelse har fokus på en mest mulig likestilling mellom kjønnene. I bankens styre sitter tre kvinner og fire menn. I ledergruppen sitter tre kvinner og fem menn. Målsettingen er å ha en arbeidsplass der det er full likestilling mellom kvinner og menn.

Samfunnsansvar

Banken har en viktig rolle i folks liv. Det være seg privatpersoner som får oppfylt drømmen sin om ny bolig eller bedriftskunder som får hjelp til å sette gode ideer ut i livet. Vi avlaster risiko, sikrer likviditet og stimulerer samfunnet. Ikke minst bidrar banken til samfunnet gjennom gaver og annen støtte til idrett, kultur, ideelle organisasjoner og andre samfunnsnyttige formål.

Arbeidet med samfunnsansvar er forankret i bankens verdier. For å kunne synliggjøre bankens samfunnsansvar, er forutsetningen at banken makter å skape lønnsomhet, og som et minimum, etterlever alle lover og forskrifter. Det er også en forutsetning at banken har et godt forhold til sine medarbeidere og ledere, har et verdigrunnlag som etterleves og betyr noe for de ansatte, samt har de beste relasjoner til sine kunder og samarbeidspartnere. Banken har ikke rapportert avvik i 2013 knyttet til bankens etterlevelse av lover og forskrifter. Måling av kundetilfredshet viser at kundene opplever banken svært positivt.

Samfunnsansvaret innebærer også at banken skal ha et bevisst forhold til sine interessenter og påse at bankens handlinger bidrar til en sosialt ansvarlig forretningsdrift. Hensynet til samfunnsansvar er innarbeidet i overordnede retningslinjer under konkrete emner som eksempel etikk, bekjempelse av hvitvasking, helse, arbeidsmiljø og sikkerhet samt det ytre miljø. I 2013 ble det rapportert tre mistenkelige transaksjoner mens bankens øvrige hendelsesrapportering ikke har avdekket vesentlige avvik i 2013. Banken har ikke særskilt klimaregnskap og innehar heller ikke egen miljøsystemsertifisering.

For å sikre etterlevelse og godt omdømme er bankens ansatte engasjert i etterutdanning med ulike kurs, seminarer mv. med fokus på etterlevelse av sentrale lover og forskrifter, forsvarlig utlånspraksis mv. Banken har 3 sertifiserte rådgivere (AFR) og flere rådgivere er i gang med sertifiseringen. Banken sikrer også ansatte innflytelse gjennom godt samarbeid med de tillitsvalgte innenfor de rammer og tradisjoner som gjelder for bransjen. Det legges til rette for at rekruttering skjer fra et bredt utvalg av samfunnet, og at eldre arbeidstakere kan få et yrkesaktivt liv frem til alderspensjonering.

Banken har utover årsrapporten og ovennevnte forhold ingen særskilt rapportering på samfunnsmessige resultater.

Utsiktene

Det er fortsatt fokus på særlig sydeuropeiske nasjonalstaters utfordringer med statsfinansene. I Norge er derimot statsfinansene meget gode. Norges Bank og Finanstilsynet ser med en viss bekymring på høye boligpriser, som isolert sett burde føre til økt rentenivå, men lav inflasjon og svakere økonomisk vekst gjør at renten forventes å forbli lave.

I vårt lokale marked forventes fortsatt bra aktivitet, og omsetning av nye boliger på nivå med 2013. Husholdningene har generelt god økonomi og for alle som beholder arbeidet, og det blir de fleste, vil svært lavt rentenivå fortsatt bidra til økt privat kjøpekraft. Bankens lokalisering i nærheten av Oslo og Gardermoen anses som en styrke og det forventes fortsatt befolkningsvekst i Aurskog-Høland.

Både internasjonale og norske myndigheter legger opp til strengere egenkapital- og likviditetskrav til bankene. Et høyere nivå på rentemargin- og inntjening er etablert og vi forventer stabile nivåer framover. Banken følger nøye med i utviklingen og vil løpende tilpasse seg markedet. Høland og Setskog Sparebank er solid med underliggende lønnsom bankdrift. Banken må begrense veksten og bygge ren kjernekapital i de nærmeste årene.

Styret vil til slutt takke eksisterende og nye kunder for den tillit de viser ved å benytte seg av bankens tjenester. Styret retter også stor takk til bankens medarbeidere og tillitsvalgte for god innsats og godt samarbeid i 2013.

Erklæring i henhold til verdipapirhandellovens § 5-5

Vi bekrefter at bankens årsregnskap for 2013 er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av bankens eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

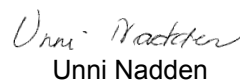
Styrets årsberetning gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til banken, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer banken står overfor.

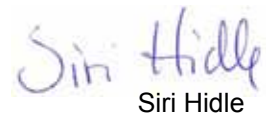
Bjørkelangen, 31. desember 2013 / 13. februar 2014

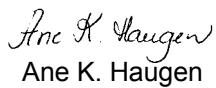
I styret for Høland og Setskog Sparebank

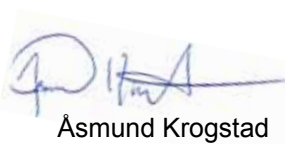

Jarle Bergsjø
Styrets leder

John-Ivar Udnesseter

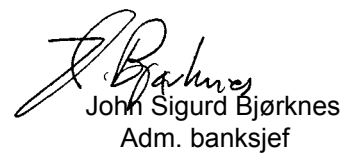

Unni Nadden

Siri Hidle

Ane K. Haugen

Åsmund Krogstad

Øystein Heggedal

John Sigurd Bjørknes
Adm. banksjef

NØKKELTALL	2013	2012	2011	2010
Børskurs 31.12	83,00	94,00	97,00	103,00
Antall egenkapitalbevis 31.12 (tusen)	688	688	688	688
Egenkapitalbeviskapital (mill.)	69	69	69	69
Utjevningsfond (mill.)	0,09	0,04	0,04	0,05
Overkursfond (mill.)	0,76	0,76	0,76	0,76
Egenkapitalbeviserens andel av bankens egekapital (%)	21,23	22,56	22,91	23,65
Kontantutbytte (kr.)	9,00	5,20	4,75	6,50
Kontantutbytte i % av børskurs	10,84	5,53	4,90	6,31
Effektiv avkastning (%)	-2,13	2,27	-1,21	21,33
Kontantutbytte i % av egenkapitalbeviserens andel av årsoverskudd	99,23	99,95	100,17	101,84
Endring i utjevningsfond i % av egenkapitalbeviserens andel av årsoverskudd	0,77	0,05	-0,18	-1,84
Resultat pr. egenkapitalbevis	9,07	5,20	4,74	6,38
Utvannet resultat av egenkapitalbevis	9,07	5,20	4,74	6,38
Bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis	101,27	101,20	105,82	101,21
Kurs/fortjeneste (P/E)	9,22	18,08	20,42	15,85
Kurs/bokført egenkapital (P/BV)	0,82	0,93	0,92	1,02
Egenkapitalrentabilitet	8,18	8,31	4,73	6,26
Kostnader pr. inntektskrone	0,51	0,49	0,66	0,58
Kostnader pr. inntektskrone ekskl. kursgevinst/tap	0,52	0,57	0,62	0,61
Vekst netto utlån (%)	12,24	3,30	4,00	8,00
Vekst innskudd fra kunder (%)	9,21	6,30	12,00	14,00
Kapitaldekning	16,0 %	16,9 %	15,9 %	16,4 %
Kjernekapitaldekning	16,0 %	16,9 %	13,8 %	13,8 %
Ren kjernekapital	11,9 %	12,2 %		

Hjelpsomme!

RESULTAT	Note	2013	% av forvaltnings kapital	2012	% av forvaltnings kapital
<i>(Beløp i 1000 kr)</i>					
Sum renteinntekter	16	217 553	4,83 %	211 079	4,88 %
Sum rentekostnader	16	124 768	2,77 %	125 624	2,90 %
Netto renteinntekter		92 785	2,06 %	85 455	1,97 %
Utbytte/resultat andel tilkn. selskap	17	3 266	0,07 %	13 760	0,32 %
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	17	23 394	0,52 %	19 462	0,45 %
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	17	4 190	0,09 %	4 314	0,10 %
Netto verdiendringer og gevinst/tap av valuta og verdipapirer	17	3 335	0,07 %	4 206	0,10 %
Andre driftsinntekter	17	1 216	0,03 %	1 459	0,03 %
Sum andre inntekter		27 021	0,60 %	34 573	0,80 %
Lønn og sosialekostnader	18	30 419	0,68 %	30 057	0,69 %
Administrasjonskostnader		17 984	0,40 %	15 639	0,36 %
Avskrivninger og nedskrivninger varige drittmidler og immaterielle eiendler	28	1 784	0,04 %	2 092	0,05 %
Andre driftskostnader	19	11 154	0,25 %	11 502	0,27 %
Sum driftskostnader		61 341	1,36 %	59 290	1,37 %
Driftsresultat før tap og nedskrivninger		58 465	1,30 %	60 738	1,40 %
Nedskrivninger og tap på utlån	10	23 393	0,52 %	24 273	0,56 %
Gevinst/-tap finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	17	1 340	0,03 %	-2 582	-0,06 %
Resultat etter tap og nedskrivninger		36 412	0,81 %	33 883	0,78 %
Skattekostnader	20	9 294	0,21 %	8 450	0,20 %
RESULTAT AV DRIFT ETTER SKATT		27 118	0,60 %	25 433	0,59 %
Utvidet resultat					
Poster som kan bli omklassifisert til resultatet					
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg		1 548	0,03 %	-6 551	-0,15 %
Poster som ikke vil bli omklassifisert til resultatet					
Netto estimatendring pensjon		192	0,00 %	2 040	0,05 %
Sum andre poster		1 740	0,04 %	-4 511	-0,10 %
Totalresultat		28 858	0,64 %	20 922	0,48 %
Disponering av resultat av drift etter skatt:					
Overført til/fra fond for vurderingsforskjeller		-		-845	
Utbytte egenkapitalbevis		6 071		3 508	
Overført til sparebankens fond		19 000		10 812	
Overført til gavefond		2 000		1 000	
Overført til utjevningfond		47		2	
Overført til annen egenkapital				10 956	
Sum disponeringer		27 118		25 433	

BALANSE	Note	2013	2012
<i>(Beløp i 1000 kr)</i>			
Kontanter og fordringer på sentralbanker	21,22	61 968	104 320
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	21,22	49 085	14 208
Netto utlån til kunder (amortisert kost)	7,8,9,10,22	4 134 466	3 683 484
Eiendeler holdt for salg	29	5 998	360
Sertifikater og obligasjoner	21,23	272 136	469 198
Aksjer og fondsandeler (virkelig verdi over resultatet)	21,23,25	7 601	5 959
Aksjer og fondsandeler (tilgjengelig for salg)	21,23,25	59 537	58 108
Eierinteresser i tilknyttede selskaper	27	13 685	14 425
Varige driftsmidler	28	29 268	31 052
Andre eiendeler		351	1 703
Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter		17 356	24 408
SUM EIENDELER		4 651 451	4 407 225
Gjeld til kredittinstitusjoner	22,30	5 043	54 886
Innskudd fra kunder	22,31	3 213 783	2 942 639
Verdipapirgjeld	22,32	929 127	936 638
Annen gjeld	22,33	14 617	9 849
Betalbar skatt	20,22	9 767	6 012
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	22	9 216	9 522
Finansielle derivater	26	782	1 609
Avsetninger til forpliktelser og kostnader	22,34	5 265	6 569
Ansvarlig lånekapital	22,35	120 000	120 000
Sum gjeld		4 307 600	4 087 724
Egenkapitalbeviskapital	36	67 455	67 455
Overkursfond		766	766
Sum innskutt egenkapital		68 221	68 221
Utjevningsfond		91	44
Sparebankens fond		253 166	234 166
Gavefond		2 000	1 000
Fond forurealiserte gevinster		2 071	523
Utbytte		6 071	3 508
Annen egenkapital		12 231	12 039
Sum opptjent egenkapital		275 630	251 280
Sum egenkapital		343 851	319 501
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		4 651 451	4 407 225

Bjørkelangen, 31. desember 2013 /13. februar 2014

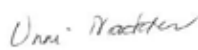
I styret for Høland og Setskog Sparebank

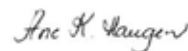
Jarle Bergsjø
Styrets leder

John-Ivar Udnesseter

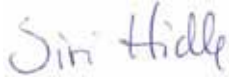
Unni Nadden

Ane K. Haugen

Åsmund Krogstad

Siri Hidle

Øystein Heggedal

John Sigurd Bjørknes
Adm. banksjef

Egenkapitaloppstilling

(Beløp i 1000 kr)

	Egenkapital bevis	Overkurs- fond	Utjevn fond	Utbytte	Sparebankens fond	Gaver	Fond for vurderin gsforskj eller	Fond for urealiserte gevinster	Annen Egenkapita l	Sum egenkapital
Sum egenkapital 31.12.2011	67 455	766	42	3 204	229 617	1 000	1 657	-	-	303 741
Netto prinsippendring IAS 19R									-958	-958
Sum egenkapital 01.01.201:	67 455	766	42	3 204	229 617	1 000	1 657	-	-958	302 783
Endring fond for vurderingsforskjeller					812		-812		-	-
Utbetalt i 2012				-3 204		-1 000				-4 204
Resultat 2012			2	3 508	3 737	1 000	-845	523	12 997	20 923
Sum egenkapital 31.12.201:	67 455	766	44	3 508	234 166	1 000	-	523	12 040	319 502
Utbetalt i 2013				-3 508		-1 000				-4 508
Resultat 2013			47	6 071	19 000	2 000		1 548	192	28 857
Sum egenkapital 31.12.201:	67 455	766	91	6 071	253 166	2 000	-	2 071	12 231	343 851

Kontantstrømpoppstilling	2013	2012
<i>(beløp i 1000 kroner)</i>		
<i>Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter</i>		
Renteinnbetalinger, provisjonsinnbetaling og gebyrer fra kunder	204 484	192 578
Renteutbetalinger, provisjonsinnbetaling og gebyrer til kunder	-88 481	-85 048
Utbetalinger av renter på andre lån	-36 287	-40 576
Innbetalinger av renter på andre utlån	13 069	18 501
Innbetalinger av utbytte, andeler	3 691	625
Innbetalinger andre inntekter	22 351	18 714
Utbetalinger til andre leverandører for varer og tjenester	-15 501	-35 639
Utbetalinger til ansatte, pensjonsinnretninger, arbeidsgiveravgift, skattetrekk m.m.	-30 489	-32 979
Utbetalinger av skatter	-6 012	-5 504
Innbetalt skattefradrag mot underskudd		
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	66 825	30 672
<i>Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter</i>		
Utbetalinger på utlån til og fordring på andre finansinstitusjoner	-34 877	
Innbetaling på utlån til og fordring på andre finansinstitusjoner		75 839
Innbetalinger på tidligere avskrevne fordringer	544	
Utbetalinger av nedbetalingslån til kunder	-474 919	-140 938
Innbetaling av nedbetalingslån til kunder		
Innbetaling ved salg av aksjer og andeler i andre foretak		
Utbetaling ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak	-115	-8 392
Innbetalinger ved salg av andre verdipapirer med kort løpetid - netto	196 231	-37 592
Innbetaling vedrørende aksjer i tilknyttet selskap	315	470
Ubetaling ved overtatt eiendom	-5 638	
Innbetaling ved salg av driftsmidler m.v.		
Utbetalinger ved kjøp av driftsmidler m.v.		-2 405
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-318 459	-113 018
<i>Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter</i>		
Innbetalinger av innskudd fra kunder	271 144	175 189
Innbetalinger på innskudd fra Norges Bank og finansinstitusjoner		-231 481
Utbetaling på innskudd fra Norges Bank og finansinstitusjoner	-49 843	
Utbetaling av ansvarlig lånekapital - fondsobligasjon		-49 986
Innbetaling av ansvarlig lånekapital - fondsobligasjon		75 000
Innbetalinger ved utstedelse av obligasjonsgjeld		
Utbetalinger ved tilbakebetalinger av obligasjonsgjeld/sertifikater	-7 511	-2 403
Utbetalt utbytte til egenkapitalbevisiere	-3 508	-3 204
Utbetaling gaver av overskudd	-1 000	-1 000
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	209 282	-37 885
Netto kontantstrøm for perioden	-42 352	-120 231
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	104 320	224 551
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	61 968	104 320

NOTE 1 Generell informasjon

Høland og setskog Sparebank er en egenkapitalbevisbank notert på Oslo Børs. Banken tilbyr banktjenester for person- og bedriftsmarkedet i Norge. Bankens hovedkontor har besøksadresse Sparebankgården, 1940 Bjørkelangen.

Regnskapet for 2013 ble godkjent av styret 13. februar 2014.

NOTE 2 Regnskapsprinsipper

GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSE AV REGNSKAPET

Banken avlegger regnskap i samsvar med IFRS, International Reporting Standards, som er godkjent av EU og er obligatorisk for årsregnskap som avlegges pr 31.12.2013. Tilleggskrav til noter som følger av lov og forskrift for norske banker er hensyntatt. Regnskapet er basert på historisk kost-prinsippet med unntak av: finansielle eiendeler tilgjengelige for salg og finansielle eiendeler og forpliktelser (herunder derivater) vurdert til virkelig verdi over resultatet.

Endringer i regnskapsprinsipper og opplysninger

a) Nye og endrede standarder implementert i 2013

IAS 1 Presentasjon av finansregnskap

Etter implementering av endringer i IAS 1 deles poster som inngår i utvidet resultat i to kategorier. De som senere vil omklassifiseres til resultatet, og de som ikke vil bli omklassifisert til resultat. Endringen har bare påvirket presentasjonene av postene.

IAS 19 Ansattelytelse

Behandlingen av estimatavvik er endret medvirkning fra 2013 regnskapet. Estimataavvik ble tidligere ført mot nettoforpliktelse i balansen, og deretter amortisert i henhold til korridormetoden. Etter endringen i IAS 19 blir alle estimataavvik løpende ført mot utvidet resultat. Endringen er implementert med virkning fra 01.01.2012.

Effekten av implementeringen i sammenligningstillene er som følger.

	Rapport 2012	Effekt av endring IAS 19R	Inkludert 2013
Lønn og sosialekostnader	30 057	612	30 669
Skattekostnad	8 450	-171	8 279
Resultat av drift etter skatt	25 433	-441	24 992
Netto estimatendring pensjon	0	2 040	2 040
Totalresultat	20 922	1 599	22 521
Pensjonsforpliktelse 01.01.2012	10 644	-1 330	11 974
Egenkapital 01.01.2012	303 741	958	302 783
Pensjonsforpliktelse 31.12.2012	7 110	-892	6 218
Egenkapital 31.12.2012	318 859	642	319 501

IFRS 13 Virkelig verdi

Implementeringen av IFRS 13 har ikke medført endringer i forhold til vurderinger av eiendeler og forpliktelser for banken.

b) Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor foretaket ikke har valgt tidlig anvendelse

Foretaket har ikke foretatt tidlig anvendelse av nye eller endrede IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger.

IFRS 9 Finansielle instrumenter

IFRS 9 Finansielle instrumenter ble utgitt i november 2009 og introduserte nye regler klassifisering og regnskapsføring av finansielle eiendeler. I oktober 2010 ble den endret til også å omfate fraregning og finansielle forpliktelser. Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler deles inn i to kategorier basert på målemetode: de som er målt til virkelig verdi og de som er målt til amortisert kost. Klassifiseringen gjøres ved første gangs regnskapsføring. Klassifiseringen vil avhenge av selskapets forretningsmodell for å håndtere sine finansielle instrumenter og karakteristikkene ved de kontraktsfestede kontantstrømmene fra instrumentet. For finansielle forpliktelser er kravene i hovedsak lik IAS 39. Hovedendringen, i de tilfeller hvor man har valgt virkelig verdi for finansielle forpliktelser, er at den delen av en endring i virkelig verdi som skyldes endring i selskapets egen kredittrisiko føres over utvidet resultat i stedet for i resultatregnskapet, dersom dette ikke medfører en sammenstillingsfeil i resultatmålingen. Foretaket har ennå ikke vurdert hele påvirkningen av standarden på regnskapet, men planlegger å anvende IFRS 9 når standarden trer i kraft og er godkjent av EU. Standarden trer i kraft for regnskapsperioder som begynner 1. januar 2015. Konsernet vil også se på konsekvensene av de gjenstående delfasene av IFRS 9 når disse er slutført av IASB.

Standard, endring eller fortolkning

IFRS 1 Førstegangs anvendelse av International Financial Reporting Standards (Oppdateringer – 2011 – 2013 syklusCycle)

Årlig forbedringsprosjekt (2010 – 2012 syklus) Oppdateringer av IFRS 1, IFRS 3, IFRS 8, IFRS 13, IAS 16, IAS 24, IAS 38

Årlig forbedringsprosjekt (2011 – 2013 syklus) Oppdateringer av IFRS 3, IFRS 13, IAS 40,

IFRS 7 Finansielle instrumenter: Opplysninger

IFRS 9 Finansielle instrumenter

IFRS 9 Finansielle instrumenter (endringer)

IFRS 9 Finansielle instrumenter (Endringer)

IFRS 9 Finansielle instrumenter (Endringer-Sikring)

IFRS 10 Konsernregnskap

IFRS 11 Felleskontrollert arrangementer

IFRS 12 Investeringer i andre enheter

Endringer i IFRS 10, IFRS 11, IFRS 12. (Endringer veiledning ved overgang)

IFRS 10 Konsernregnskap (Endringer – Investeringsforetak)

IAS 19 Ytelser til ansatte (endringer)

IAS 27 Separat finansregnskap (endringer)

IAS 28 Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet (Endringer)

IAS 32 Finansielle instrumenter: Presentasjon (endringer)

IAS 36 Nedskrivning av anleggsmidler (Endringer)

IAS 39 Finansielle instrumenter: Regnskapsføring og måling (Endringer)

IFRIC 21 Avgifter

Vurdering av vedtatte endringers effekt for foretaket.

IFRS 9 Finansielle instrumenter

IFRS 9 Finansielle instrumenter ble utgitt i november 2009 og introduserte nye regler klassifisering og regnskapsføring av finansielle eiendeler. I oktober 2010 ble den endret til også å omfate fraregning og finansielle forpliktelser. Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler deles inn i to kategorier basert på målemetode: de som er målt til virkelig verdi og de som er målt til amortisert kost. Klassifiseringen gjøres ved første gangs regnskapsføring. Klassifiseringen vil avhenge av selskapets forretningsmodell for å håndtere sine finansielle instrumenter og karakteristikkene ved de kontraktstfestede kontantstrømmene fra instrumentet. For finansielle forpliktelser er kravene i hovedsak lik IAS 39. Hovedendringen, i de tilfeller hvor man har valgt virkelig verdi for finansielle forpliktelser, er at den delen av en endring i virkelig verdi som skyldes endring i selskapets egen kredittisiko føres over utvidet resultat i stedet for i resultatregnskapet, dersom dette ikke medfører en sammenstillingsfeil i resultatmålingen. Foretaket har ennå ikke vurdert hele påvirkningen av standarden på regnskapet, men planlegger å anvende IFRS 9 når standarden trer i kraft og er godkjent av EU. Konsernet vil også se på konsekvensene av de gjestående delfasene av IFRS 9 når disse er sluttført av IASB.

For øvrig er det ingen andre IFRS-er eller IFRIC-fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å ha en vesentlig påvirkning på regnskapet.

Sammendrag av vesentlige regnskapsprinsipper

SEGMENTINFORMASJON

Driftssegmenter rapporteres slik at de er i overensstemmelse med rapporterbare segmenter i henhold til den interne

Ikrafttredelse

Obligatorisk ikrafttredelse fra 1 juli 2014

Obligatorisk ikrafttredelse fra 1 juli 2014

Obligatorisk ikrafttredelse for regnskap som begynner 1 juli 2014, eller senere
Ikrafttredelse ikke avklart

Ikrafttredelse ikke avklart

Ikrafttredelse ikke avklart

Ikrafttredelse ikke avklart

Ikrafttredelse ikke avklart

Obligatorisk ikrafttredelse fra 1 januar 2014 (EU)

Obligatorisk ikrafttredelse fra 1 januar 2014 (EU)

Obligatorisk ikrafttredelse fra 1 januar 2014 (EU)

Obligatorisk ikrafttredelse fra 1 januar 2014 (EU)

Obligatorisk ikrafttredelse fra 1 januar 2014

Obligatorisk ikrafttredelse fra 1 januar 2014

Obligatorisk ikrafttredelse fra 1 januar 2014 (EU)

Obligatorisk ikrafttredelse fra 1 januar 2014 (EU)

Obligatorisk ikrafttredelse fra 1 januar 2014

Obligatorisk ikrafttredelse fra 1 januar 2014

Obligatorisk ikrafttredelse fra 1 januar 2014

Obligatorisk ikrafttredelse fra 1 januar 2014

rapporteringen i Høland og Setskog Sparebank.

INNETKTSFØRING

Renteinntekter inntektsføres ved bruk av effektiv rentemetode. Dette innebærer løpende inntektsføring av renter med tillegg av amortisering av etableringsgebyrer. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer, samt eventuelt restverdi ved utløpet av forventet løpetid.

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost. For rentebærende balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet inntektsføres den nominelle renten løpende, mens verdiendringer regnskapsføres ved periodeslutt. Renteinntekter på nedskrevne engasjementer beregnes som effektiv rente av nedskrevet verdi.

Renteinntekter på finansielle instrumenter klassifisert som utlån inkluderes på linjen for netto renteinntekter.

Gebyrer og provisjoner resultatføres etter hvert som tjenesten ytes. Gebyrer for etablering av låneavtaler inngår i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost og inntektsføres under netto renteinntekter etter effektiv rentemetode. I andre driftsinntekter inngår blant annet gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, kredittformidling og verdipapirtjenester. Resultatføringen skjer når tjenestene er levert.

Utbytte fra investeringer resultatføres på tidspunkt utbyttet er vedtatt på generalforsamlingen.

Leieinntekter inntektsføres løpende, etter hvert som de opptjenes.

FINANSIELLE INSTRUMENTER – INNREGNING OG FRAREGNING

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når banken blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

FINANSIELLE INSTRUMENTER -KLASSIFISERING

Ved første gangs regnskapsføring blir finansielle instrumenter klassifisert i en av de følgende kategorier, avhengig av typen instrument og formålet med investeringen.:

Finansielle eiendeler klassifiseres i gruppene:

- Finansielle eiendeler til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet
- Finansielle eiendeler bestemt regnskapsført til virkelig verdi med verdi endringer over resultatet
- Utlån og fordringer, balanseført til amortisert kost
- Finansielle instrumenter tilgjengelig for salg vurdert til virkelig verdi

Finansielle forpliktelser klassifiseres som:

- Finansielle forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet
- Andre finansielle forpliktelser målt til amortisert kost

Finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi over resultatet

Finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultatetregnskapet har følgende under kategorier.

Finansielle eiendeler og forpliktelser klassifiseres som til virkelig verdi over resultatet dersom de holdes for omsetning eller øremerkes til dette ved førstegangsinregning. Alle finansielle eiendeler og forpliktelser kan øremerkes til virkelig verdi over resultatet dersom:

- klassifiseringen reduserer en mismatch i måling eller innregning som ellers ville ha oppstått som følge av ulike regler for måling av eiendeler og forpliktelser
- de finansielle eiendelene inngår i en portefølje som løpende måles og rapporteres til virkelig verdi Banken har en investeringsportefølje med aksjer og obligasjoner som er øremerket til virkelig verdi ved førstegangsinregning, og som løpende styres og måles til virkelig verdi. Dette er i tråd med styrets godkjente risiko- og investeringsstrategi og informasjon basert på virkelig verdi rapporteres regelmessig til bankens ledelse og styret.

Banken har innvilget utlån med fastrente som er sikret gjennom rentebytteavtaler. I regnskapet er verdien av rentebytteavtaler vurdert til virkelig verdi. For å unngå mismatch i måling/innregning er derfor også tilhørende utlån vurdert til virkelig verdi. Derivater balanseføres til virkelig verdi på det tidspunkt derivatkontrakten inngås, - og deretter løpende til virkelig verdi. Derivater i balansen er utelukkende, rentebytteavtaler (renteswapper), Realiserte gevinster/(tap) og endringer i estimerte verdier på derivater medtas i regnskapet under "Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter" i den perioden de oppstår. Mens realiserte gevinster /(tap) klassifiseres som renteinntekter / (rentekostnader). Transaksjonsutgifter innregnes i resultatet når de påløper. Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet måles til virkelig verdi på rapporteringstidspunktet.

I kategorien til virkelig verdi over resultatet inngår klassene aksjer og andeler, fastrenteutlån, sertifikater, obligasjoner, og derivater.

Et innebygd derivat separeres fra vertskontrakten og regnskapsføres som et derivat hvis og bare hvis alle følgende forutsetninger er oppfylt:

De økonomiske kjennetegnene og den økonomiske risikoen ved det innbygde derivatet ikke er nært relatert til de økonomiske kjennetegnene og den økonomiske risikoen til vertskontrakten.

Et separat instrument med de samme betingelser som det innebygde derivatet ville tilfredsstilt definisjonen av et derivat.

Det kombinerte instrumentet (hovedkontrakt og innebygd derivat) ikke blir målt til virkelig verdi med endringer i verdien innregnet i resultatet.

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er ikke-derivative finansielle eiendeler som er anskaffet for annet formål enn trading, og har ved førstegangsinnregning blitt plassert i denne kategorien, eventuelt ikke blitt plassert i noen annen kategori. Etter førstegangsinnregning måles finansielle eiendeler i denne kategorien til virkelig verdi, og gevinst eller tap innregnes i andre inntekt. Dersom verdifall er vesentlig eller forventes å vedvare, føres nedskrivning over resultatet. Det benyttes skjønn for å fastsette hva som er vesentlig eller forventes å vedvare. Likvel anses et verdifall som er større enn 20% som vesentlig. Er verdifallet estimert til å vare over et år anses det som langvarig, mens mindre enn ett halvt år ikke anses som langvarig. I denne kategorien inngår enkelte investeringer i aksjer, egenkapitalbevis og eiendomsfond.

Finansielle forpliktelser til amortisert kost

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemethode. Der hvor tidshorizonten for den finansielle forpliktelsens forfallstidspunkt er relativt kort benyttes den nominelle renten ved beregning av amortisert kost. I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår klassene innskudd fra og forpliktelser overfor kunder og rentebærende forpliktelser som sertifikat- og obligasjonsgjeld.

MÅLING

Måling til virkelig verdi

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder fastsettes ved slutten av rapporteringsperioden med henvisning til noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere av finansielle instrumenter, uten fradrag for transaksjonskostnader. Markedet er aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettelsesmetode. Slike verdsettelsesmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til løpende virkelig verdi av et annet instrument som er praktisk talt det samme, diskontert kontantstrømsberegning eller andre verdsettelsesmodeller. I den grad observerbare markedspriser er tilgjengelig for variable som inngår i verdsettelsesmodeller, så benyttes disse.

En analyse av virkelig verdi av finansielle instrumenter og ytterligere detaljer om målingen av disse oppgis i egen note i forbindelse med avleggelse av årsregnskapet.

Måling til amortisert kost

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, måles til amortisert kost, og inntektene beregnes etter instrumentets effektive rente. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid.

Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikke direkte betales av kunden, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstrømmer neddiskontert med den effektive renten.

Måling av finansielle garantier

Utstedte finansielle garantier vurderes til virkelig verdi, som ved første gangs regnskapsføring anses å være mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes utstedte finansielle garantier til det høyeste beløp av mottatt vederlag for garantien med fradrag for eventuelle resultatførte amortiseringer og beste estimat for vederlag ved eventuell innfrielse av garantien.

Nedskrivning av finansielle eiendeler

Nedskrivning av finansielle eiendeler På hver balansedag vurderer konsernet om det foreligger objektive indikasjoner på at de finansielle eiendelene har vært utsatt for kreditttap. Objektive bevis for kreditttap for individuelle utlån inkluderer blant annet:

- vesentlige finansielle problem hos debitor
- betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd
- innvilget utsettelse med betaling eller ny kreditt til betaling av termin, avtalte endringer i rentesatsen eller i andre avtalevilkår som følge av finansielle problemer hos debitor
- det ansees som sannsynlig at debitor vil inngå gjeldsforhandling, annen finansiell restrukturering eller at debtors bo

blir tatt under konkursbehandling

Utlån som ikke har vært gjenstand for individuelle vurderinger for verdifall, vurderes samlet i grupper. Utlån som er vurdert individuelt, men hvor nedskrivning ikke er foretatt, blir også vurdert i grupper. Gruppene er definert som utlån med like risiko- og verdiegenskaper basert på inndeling av kundene etter hovednæringer samt risikoklasse.

Grupper av utlån nedskrives for verdifall dersom det foreligger objektive bevis som:

- det skjer dramatiske markedsendringer i en risikoklasse der banken har grupper av utlån
- det skjer vesentlige endringer i rammebetingelsene som utvilsomt får praktiske konsekvenser for en gruppe av lånekunder
- negative endringer i betalingshistorikk for låntakere i gruppen
- nasjonale eller lokale økonomiske forhold som står i forbindelse med mislighold av utlånene i gruppen

Dersom det foreligger objektive bevis for verdifall for enkelt utlån eller grupper av utlån, er lånene nedskrevet. Nedskrivningsbeløp beregnes som forskjell mellom balanseført verdi og nåverdi av estimerte fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med lånets effektive rente. Den effektive renten som benyttes for neddiskontering blir ikke justert som følge av endring i lånets kredittrisiko og lånebetingelser. Nedskrivning er klassifisert som tap på utlån. Renteinntekter resultatføres etter effektiv rentemetode.

Overtagelse av eiendeler

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte og nedskrevne engasjementer, verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi. Slike eiendeler klassifiseres i balansen etter sin art. Etterfølgende verdivurdering og klassifisering av resultateffekter følger prinsippene for den aktuelle eiendelen.

Presentasjon av resultatposter knyttet finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi

Realiserte gevinster/(tap) samt endringer i estimerte verdier på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet, - inkludert utbytte, medtas i regnskapet under "Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter" i den perioden de oppstår. Verdiendringer på finansielle instrumenter klassifisert som tilgjengelig for salg føres mot andre inntekter og kostnader. Når finansielle instrumenter klassifisert som tilgjengelig for salg selges eller nedskrives, føres samlet verdiregulering som er ført mot andre inntekter og kostnader over resultatet som gevinst/(tap) fra investeringer i finansielle instrumenter. Utbytte på aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg føres over resultatet når bankens rett til utbytte er fastslått.

Sikringsbokføring

Høland og Setskog Sparebank benytter ikke sikringsbokføring.

Motregning

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser motregnes og presenteres bare når banken har en juridisk håndhevbar rett til å motregne og når banken har til hensikt å gjøre opp på nettogrunnlag. Inntekter og kostnader motregnes ikke med mindre det kreves eller tillates i henhold til IFRS.

VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden.

Regnskapet presenteres i norske kroner, som er bankens funksjonelle valuta.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre, og er vurdert til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost for varige driftsmidler er kjøpspris, inkludert avgifter /skatter og kostnader direkte knyttet til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler, blir balanseført. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris over driftsmidlenes brukstid.

IMMATERIELLE EIENDELER

Utvikling av programvare balanseføres og klassifiseres som immaterielle eiendeler dersom det er sannsynlig at de forventede, fremtidige som kan henføres til eiendelen, vil tilflyte foretaket og at eiendelens anskaffelseskost kan måles på en pålitelig måte. Ved utvikling av programvare utgiftsføres bruk av egne ressurser, forprosjektering, implementering og opplæring. Balanseført, egenutviklet programvare avskrives over anslått levetid.

NEDSKRIVNING AV MATERIELLE OG IMMATERIELLE EIENDELER

Ved hvert rapporteringstidspunkt og dersom det foreligger indikasjoner på fall i materielle og immaterielle eiendelers verdi, vil eiendelenes gjenvinnbare beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av eiendelens virkelige verdi med fratrukk av salskostnader og bruksverdi. Eiendelens balanseførte verdi nedskrives dersom balanseført verdi er høyere en estimert gjenvinnbart beløp.

INVESTERINGSEIENDOM

Investerings eiendommer er eiendommer i bankens eie som ikke er anskaffet for eget bruk, men for å oppnå avkastning gjennom leieinntekter og å oppnå verdistigning. Investerings eiendommer er regnskapsført til anskaffelseskost. Ved måling av etter innregning legges anskaffelseskostmodellen til grunn.

LEIEAVTALER

En leieavtale klassifiseres som finansielle leieavtale dersom den i det vesentlige overfører risiko og avkastning forbundet med eierskap. Øvrige leieavtaler klassifiseres som operasjonelle leieavtaler.

EIENDELER HOLDT FOR SALG

Eiendeler og grupper av eiendeler og gjeld er klassifisert som holdt for salg hvis deres balanseførte verdi vil bli gjenvunnet gjennom en salgstransaksjon i stedet for via fortsatt bruk. Dette er ansett oppfylt bare når salg er høyst sannsynlig og anleggsmidlet (eller grupper av anleggsmidler og gjeld) er tilgjengelig for umiddelbart salg i dets nåværende form. Ledelsen må ha forpliktet seg til et salg og salget må være forventet gjennomført innen ett år fra dato for klassifiseringen. Anleggsmidler og grupper av anleggsmidler og gjeld klassifisert som holdt for salg måles til den laveste verdien av tidligere balanseført verdi og virkelig verdi fratrukket salgskostnader.

Eventuelle nedskrivninger føres over resultatet på linjen for av- og nedskrivninger.

INVESTERINGER I TILKNYTTETE SELSKAPER

Tilknyttede selskaper er enheter hvor banken har betydelig innflytelse, men ikke kontroll, over den finansielle og operasjonelle styringen (normalt ved eierandel på mellom 20 % og 50 %). Regnskapet inkluderer bankens andel av resultat fra tilknyttede selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden fra det tidspunktet betydelig innflytelse oppnås og inntil slik innflytelse opphører.

SKATT

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld

Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at banken vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Banken regnskapsfører tidligere ikke regnskapsført utsatt skattefordel i den grad det har blitt sannsynlig at banken kan benytte seg av den utsatte skattefordelen. Likeledes vil selskapet redusere utsatt skattefordel i den grad banken ikke lenger anser det som sannsynlig at det kan nyttiggjøre seg av den utsatte skattefordelen.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet fremtidige skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen, eller som med overveiende sannsynlighet ventes vedtatt, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp.

Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner.

PENSJONSFORPLIKTELSER

Pensjonsforpliktelser beregnes i samsvar med IAS 19R. Økonomiske parametere lagt til grunn for beregning av pensjonsforpliktelsen er oppdatert på balansedagen, herunder er diskonteringsrenten fastsatt basert på markedsrenter på balansedagen. Effekten av avvik mellom estimerte parametere og endelige parametere føres i utvidet resultat. Estimativavvik blir ikke omklassifisert til resultatet i senere perioder.

Netto pensjonsforpliktelse beregnes og føres opp som langsiktig gjeld i regnskapet. Netto pensjonsforpliktelser fremkommer som differansen mellom brutto pensjonsforpliktelse som er nåverdien av antatte fremtidige pensjonsytelser, pensjonsmidler i forsikringsfond og pensjonspremiefond. Årets pensjonskostnad føres netto i resultatregnskapet under posten "Lønn og generelle administrasjonskostnader".

FORPLIKTELSER/AVSETNINGER

Avsetning til restrukturering foretas i samsvar med IAS 37. Krav til avsetning er at det eksisterer en forpliktelse som følge av tidligere hendelse, og at det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen vil komme til oppgjør. Avsetninger beregnes som nåverdien av forventede utbetalinger for å innfri forpliktelsen.

BETINGEDE FORPLIKTELSER OG EIENDELER

Betingede forpliktelser er ikke regnskapsført i årsregnskapet. Det er opplyst om vesentlige betingede forpliktelser med unntak betingede forpliktelser hvor sannsynligheten for forpliktelsen er lav. En betinget eiendel er ikke regnskapsført i årsregnskapet, men opplyst om dersom det er sannsynlig at en fordel vil tilflyte konsernet.

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er tatt hensyn til i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med utgangspunkt i brutto kontantstrømmer fra operasjonelle -, investerings

-, og finansieringsaktiviteter. Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter er definert som løpende renter knyttet til utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til den ordinære operasjonelle virksomheten. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner, - samt investeringer i driftsmidler og eiendommer. Kontantstrømmer fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, opptak og nedbetaling av ansvarlige lån og obligasjonsgjeld og egenkapital er definert som finansieringsaktiviteter. Likvider omfatter kontanter og fordringer på Norges Bank.

Note 3 Anvendelse av estimater og skjønnsmessige vurderinger

Estimater og skjønnsmessige vurderinger vurderes løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer. For regnskapsformål benytter banken estimater og antagelser om fremtiden. Regnskaps- estimatene kan avvike fra de oppnådde resultater, men de er basert på beste estimat på tidspunkt for regnskapsavleggelsen. Estimater og antagelsene som har betydelig risiko for vesentlig å påvirke balanseført verdi av eiendeler eller forpliktelser er behandlet nedenfor. Nedenfor gjennomgås de mest vesentlige skjønnsmessige vurderingene, som bankens ledelse legger til grunn ved avleggelse av regnskapet.

Nedskrivning på utlån og garantier

Dersom objektive indikasjoner kan identifiseres, beregnes nedskrivning på utlån som forskjellen mellom regnskapsført verdi i balansen og forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med lånets effektive rente. Estimerte fremtidige kontantstrømmer baseres på erfaringsmateriale og skjønn basert på faktiske forhold på balansedagen. Både makroøkonomiske forhold og forhold knyttet til de utsatte engasjementene vurderes. Det er knyttet betydelig usikkerhet til de skjønnsmessige vurderinger som er lagt til grunn for fremtidige kontantstrømmer, og derfor kan endelig utfall avvike fra den vurderingen som er gjort. Det vises til note 10 for oversikt over nedskrivning på utlån og garantier.

Individuelle nedskrivninger

Banken gjennomgår hele bedriftsporteføljen årlig, og store og spesielt risikable engasjementer gjennomgås løpende. Lån til privatpersoner gjennomgås når de er misligholdt eller dersom de har dårlig betalingshistorikk. Ved estimering av nedskrivning på enkelt kunder vurderes både aktuell og forventet fremtidig finansiell stilling, og for engasjementer i bedriftsmarkedet også markedssituasjonen for kunden, aktuell sektor og markedsforhold generelt. Muligheten for rekapitalisering, restrukturering og refinansiering vurderes også. Samlet vurdering av disse forholdene legges til grunn for estimering av fremtidig kontantstrøm. Kontantstrømmene estimeres over en periode som fastsettes individuelt for den aktuelle kunden, eller gruppe kunder dersom dette er likhetstrekk knyttet til kundene. Banken avsetter for individuelle tap dersom det foreligger en objektiv indikasjon på kredittap. Ved vurdering av tapsavsetningen hefter det usikkerhet ved estimering av tidspunkt og beløp for fremtidige kontantstrømmer inkludert verdsettelse av sikkerhetsverdier.

Gruppevise nedskrivninger

Ved hvert balansetidspunkt estimeres verdifall for engasjementer som ikke er fanget opp av individuelle vurderinger. Engasjementer som er vurdert individuelt og hvor det ikke er foretatt individuell nedskrivning inngår også i denne kategorien. Engasjementene inndeles i kundegrupper hvor makroøkonomiske forhold i hovedsak antas å påvirke kundene likt. Forventet fremtidig kontantstrøm estimeres på bakgrunn av forventet tap og estimat for konjunktursituasjonen for de respektive kundegruppene. Forventet tap er basert på tapserfaring innenfor kundegruppene.

Nedskrivning på tilgjengelig for salg instrumenter

Banken vurderer at tilgjengelig for salg instrumenter har et nedskrivningsbehov ved et vesentlig eller langvarig verdifall som gjør at instrumentets virkelige verdi er lavere enn kostpris. Vurderingen av hva som er vesentlig eller langvarig baserer seg på skjønn. For å utøve dette skjønn vurderes blant annet den normale volatiliteten til instrumentet. I tillegg kan en nedskrivning være relevant når det er bevis for en forringelse av investeringsobjektets økonomiske tilstand, bransje eller sektorforhold, endring i teknologi og operasjonelle eller finansielle kontantstrømmer.

Virkelig verdi i ikke aktive markeder

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke er notert i et aktivt marked er verdsatt ved bruk av verdsettelsesteknikker. Verdsettelsesteknikker (for eksempel modeller) som er benyttet for å bestemme virkelig verdi er vurderes periodisk opp mot utvikling i verdi av lignende instrumenter, og gjennomførte transaksjoner i samme papir. I den grad det er praktisk mulig benyttes observerbare data, men på områder som kredittrisiko volatilitet og korrelasjoner må det benyttes estimater. Endring i forutsetningene om disse faktorene kan påvirke virkelig verdi på finansielle instrumenter. For flere detaljer se note 23.

Overtatt eiendeler

Overtatte eiendeler er eiendeler som overtas av banken i forbindelse med oppfølging av misligholdte eller nedskrevne engasjementer. Ved overtagelsen verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi. Eventuelt avvik fra balanseført verdi av misligholdt eller nedskrevet engasjement ved overtagelse klassifiseres som nedskrivning på utlån. Overtatte eiendeler balanseføres etter sin art. Ved overtagelse av aksjer eller andeler vurderes eieandelen etter prinsippene beskrevet i note 2. Ved endelig avhendelse resultatføres avviket fra balanseført verdi i henhold til eiendommens art i regnskapet.

Note 4 Segmentinformasjon

Segmentinformasjon rapporteres i henhold til IFRS 8. Basert på kriteriene i IFRS 8 har banken 2 rapporteringspliktige driftssegmenter, PM (privatmarked) og BM (bedriftsmarked). Disse representerer bankvirksomheten fordelt på to kundegrupper. Generell finansiell rådgivning inngår i disse segmentene, samt inntekter knyttet til disse kundegruppene. Øvrige virksomhet presenteres samlet, og er i hovedsak knyttet til fellestjenester og plasseringer.

Regnskapsprinsipper som anvendes for utarbeidelse av segmentinformasjon er de samme som beskrevet i note 2. Fundingkostnader er ufordelt.

Banken har kun virksomhet i Norge. Bankens øverste beslutningstaker er administrerende banksjef.

Resultat	2013			
	PM	BM	Ufordelt	Total
Netto rente- og kredittprov. innt.	69 793	45 444	-22 451	92 786
Netto provisjonsinntekter	6 017	3 296	9 891	19 204
Inntekter verdipapirer			6 601	6 601
Andre inntekter			1 216	1 216
Sum andre driftsinntekter	6 017	3 296	17 708	27 021
Sum driftskostnader			59 558	59 558
Av- og nedskrivninger			1 784	1 784
Resultat før tap				58 465
Tap på utlån	4 679	18 714		23 393
Gevinst aksjer			1 340	1 340
Resultat før skatt				36 412
Balanse	PM	BM	Ufordelt	Total
Brutto utlån	2 675 453	1 489 951		4 165 404
Individuelle nedskrivninger	8 150	4 600		12 750
Gruppevise nedskrivninger	4 013	14 175		18 188
Utlån til kunder	2 663 290	1 471 176		4 134 466
Øvrige eiendeler			516 985	516 985
Sum eiendeler	2 663 290	1 471 176	516 985	4 651 451
Innskudd	1 935 566	1 278 217		3 213 783
Øvrig gjeld og egenkapital			1 437 669	1 437 669
Sum gjeld og egenkapital	1 935 566	1 278 217	1 437 669	4 651 451
Resultat	2012			
	PM	BM	Ufordelt	Total
Netto rente- og kredittprov. innt.	77 171	30 528	-22 244	85 455
Netto provisjonsinntekter	2 652	7 811	4 685	15 148
Inntekter verdipapirer			13 760	13 760
Andre inntekter			5 665	5 665
Sum andre driftsinntekter	2 652	7 811	24 110	34 573
Sum driftskostnader			56 586	56 586
Av- og nedskrivninger			2 092	2 092
Resultat før tap				61 350
Tap på utlån	4 855	19 418		24 273
Gevinst aksjer			-2 582	-2 582
Resultat før skatt				34 495
Balanse	PM	BM	Ufordelt	Total
Brutto utlån	2 480 653	1 231 018		3 711 671
Individuelle nedskrivninger	7 621	4 535		12 156
Gruppevise nedskrivninger	3 721	12 310		16 031
Utlån til kunder	2 469 311	1 214 173		3 683 484
Øvrige eiendeler			723 741	723 741
Sum eiendeler	2 469 311	1 214 173	723 741	4 407 225
Innskudd	1 229 502	1 713 137		2 942 639
Øvrig gjeld og egenkapital			1 464 587	1 464 587
Sum gjeld og egenkapital	1 229 502	1 713 137	1 464 587	4 407 226

Note 5 Kapitalstyring og kapitaldekning

Kapitalstyring

Banken har følgende målsetninger for kapitalstyringen:

- 1) Overholde eksterne krav til kapitaldekning fastsatt av regulerende myndigheter.
- 2) Sikre bankens evne til å fortsette som en solid frittstående bank
- 3) Opprettholde en tilstrekkelig kapitalbase for å understøtte utviklingen av bankens virksomhet
- 4) Opprettholde en tilstrekkelig kapitalbase til at denne bidrar til at prisen på bankens egen finansiering blir på et akseptabelt nivå
- 5) For å oppnå disse målsetningene har banken satt en målsetning om til enhver tid å ha en kjernekapitaldekning på minimum 14,5 %

Bankens kapitaldekning målt ved ansvarlig kapital over beregningsgrunnlaget for kapitaldekning må utgjøre minst 9 prosent. Banken har fra etableringstidspunktet hatt en tilstrekkelig kapitaldekning.

Ansvarlig kapital	31.12.13	31.12.12
Sparebankenes fond	253 167	234 167
Overkursfond	766	766
Utjevningsfond	90	44
Gavefond	2 000	1 000
Annen egenkapital	12 231	11 397
Egenkapitalbevis	68 790	68 790
-Egeneide egenkapitalbevis	-1 335	-1 335
Sum egenkapital	335 709	314 829
Fondsobligasjoner	120 000	120 000
50 % av medlemsinnskudd i kredittforeninger	75	1 230
-Fradrag i kjernekapitalen	-11 445	-3 508
Avsatt utbytte klassifisert som egenkapital	6 071	3 508
Sum kjernekapital	114 701	121 230
Ansvarlig lånekapital	-	-
Øvrig tilleggskapital	-	-
50 % av medlemsinnskudd i kredittforeninger	75	1 230
Sum tilleggskapital	75	1 230
Netto ansvarlig kapital	450 485	437 289
Beregningsgrunnlag		
Kredittrisiko -standardmetode	2 800 974	2 569 586
Operasjonell risiko	14 549	13 657
Fradrag	-1 885	-1 282
Sum beregningsgrunnlag	2 813 638	2 581 961
Kapitaldekning	16,0 %	16,9 %
Kjernekapital	16,0 %	16,9 %
Ren kjernekapital	11,9 %	12,2 %

Banken utarbeider årlig et ICAAP-dokument som gir en nærmere presisering av kapitalbehovet utover over minstekravet på 9,0%.

Note 6 Risikostyring

Risikostyring

Bankens forretningsaktiviteter medfører at virksomheten er eksponert for en rekke finansielle risikoer. Bankens målsetting er å oppnå en balanse mellom avkastning og risiko, og å minimalisere potensielle negative virkninger på bankens finansielle resultater.

Bankens finansielle risikostyring er etablert for å identifisere og analysere disse risikoene, å etablere passende risikorammer og -kontroller, og å overvåke overholdelsen gjennom bruk av pålitelige og oppdaterte informasjonssystemer. Banken vurderer jevnlig de etablerte retningslinjene for risikostyring og etablerte systemer for å sikre at endringer i produkter og markeder blir reflektert i risikorammene.

Ansvar for bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre, ledelsen og operative enheter. Styret vedtar bankens mål og rammestruktur innenfor alle risikoområder, herunder retningslinjer for bankens risikostyring.

Administrerende banksjef har ansvaret for bankens samlede risikostyring. Alle beslutninger knyttet til risiko og risikostyring fattes normalt sett av administrerende banksjef i samråd med øvrige medlemmer i bankens ledelse.

Alle ledere i Høland og Setskog Sparebank har ansvar for å styre risiko og sikre god intern kontroll innenfor eget område i tråd med bankens vedtatte risikoprofil.

Kredittrisiko

Banken tar kredittrisiko, som er risikoen for at motparten vil påføre banken et tap ved ikke å gjøre opp bankens tilgodehavende. Kreditteksponering er primært knyttet til utestående lån og gjeldspapirer. Det er også kredittrisiko knyttet til off-balance finansielle instrumenter som lånetilsagn og derivater.

Se note 7-9 for en vurdering av kredit risiko

Markedsrisiko

Banken er eksponert for markedsrisiko, som er risikoen for at virkelig verdi av fremtidige kontantstrømmer knyttet til finansielle instrumenter vil endres pga. endringer i markedspriser. Markedsrisiko er knyttet til åpne posisjoner i rente-, valuta og aksjeprodukter som er eksponert mot endrede markedspriser og endringer i volatiliteten til priser som rentesatser, kredittspreads, valutakurser og aksjepriser.

Se note 12 - 15 for en vurdering av markedsrisiko

Likviditetsrisiko

Risikoen for at banken ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall, samt risikoen for at banken ikke klarer å møte sine likviditetsforpliktelser uten at kostnaden øker dramatisk. Ut fra et bredere perspektiv inneholder likviditetsrisiko også risiko for at banken ikke er i stand til å finansiere økninger i eiendeler etter hvert som refinansieringsbehovet øker.

Se note 11 for en vurdering av likviditetsrisiko

Operasjonell risiko

Risikoen for tap som skyldes svakheter eller feil ved prosesser og systemer, feil begått av ansatte eller eksterne hendelser.

Forretningsrisiko

Risiko for tap på grunn av endringer i eksterne forhold som markedssituasjon eller myndighetenes reguleringer. Risikoen inkluderer også omdømmerisiko.

Note 7 Kredittrisiko

Kreditt risiko oppstår i hovedsak i bankens utlånsportefølje, men også knyttet til bankens beholdning av obligasjoner. Bankens maksimale eksponering for kredittrisiko fremgår av tabellen under.

Brutto eksponering	2013	2012
Eiendeler		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	49 085	14 208
Brutto utlån til kunder	4 165 404	3 711 671
Finansielle derivater	-	-
Sertifikater og obligasjoner holdt for omsetning	-	-
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi over resultatet	272 136	469 198
Andre eiendeler	-	-
Sum eiendeler	4 486 625	4 195 077
Forpliktelseser		
Betingede forpliktelseser	222 177	193 340
Ubenyttede kreditter	268 969	212 656
Andre engasjement	-	-
Sum finansielle garantistillelser	491 146	405 996
Sum kredittrisikoeksponering	4 977 771	4 601 073

Bankens maksimale eksponering for kredittrisiko på låneengasjement

	2013	2012
Bokført verdi utlån (netto etter tapsavsetninger)	4 134 466	3 683 484
Garantier	222 177	193 340
Ubenyttede kreditter	268 969	212 656
Maksimal eksponering for kredittrisiko	4 625 612	4 089 480

Utlån og fordring på kunder

	2013	2012
Kasse- /drifts- og brukskreditter	165 763	142 355
Byggelån	410 909	274 853
Nedbetalingslån	3 588 732	3 294 462
Sum utlån før nedskrivninger	4 165 404	3 711 670
Individuelle nedskrivninger på utlån, kreditter og garantier	-12 750	-12 156
Gruppevise nedskrivninger	-18 188	-16 031
Sum netto utlån og fordringer på kunder	4 134 466	3 683 483

Garantier

	2013	2012
Betalingsgarantier	39 940	33 666
Kontraktsgarantier	75 995	59 201
Lånegarantier	48 765	50 224
Eika Boligkreditt	57 477	50 249
Garanti overfor Sparebankenes Sikringsfond	0	0
Sum garantier	222 177	193 340

Eika Boligkreditt

Banken stiller garanti for lån som våre kunder har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som kriterier at lånet er innenfor 60 % av panteobjektet (bolig/hytte). Videre må det være avholdt takst på eiendommen, og taksten må ikke være eldre enn 6 måneder når lånet opptas.

Garantibeløpet overfor EBK er delt:

Tapsgaranti - Den delen av lånet som overstiger 50 % av sikkerhetsstillelsen. For lån som overstiger 50 % av sikkerhetsstillelsen skal garantien være på minimum kr. 25.000 pr. lån. Garantien gjelder i 6 år fra dato for rettsvern.

Saksgaranti - Gjelder for hele lånebeløpet fra banken anmoder om utbetaling til pantesikkerheter har oppnådd rettsvern. Andel av felles garantiramme på 1 % av bankens totale låneportefølje ved utgangen av måneden.

EBK har også rett til å motregne eventuelle tap i bankens provisjon for kundebehandling i en periode på inntil 3 år.

Måling av kredittrisiko for utlånsporteføljen

Kredittrisiko oppstår som følge av at bankens kunder ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser overfor banken.

Hvert engasjement blir vurdert ut fra kundens økonomiske situasjon og sikkerhetsmessige dekning. Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko. Risikoklassifisering skal vise bankens risiko gjennom inndeling av kunder i risikoklasser.

Risikoklassifiseringen er en integrert del av kredittvurderingsprosessen. Systemet muliggjør en god overvåking av risikoutviklingen i bankens engasjementsportefølje. Hvert engasjement klassifiseres i henhold til kundens tilbakebetalingsevne, sikkerhet og skjønnsmessig vurdering av fremtidsutsiktene. Basert på dette får banken en indikasjon på gjeldsbetjeningsevnen i porteføljen.

Kundene klassifiseres i 5 risikogrupper hvor A representerer minst risiko og E størst risiko. Klassifiseringen synliggjør kundenes risikoeksponering for hver av faktorene økonomi og sikkerhet. Utlån prises ut fra risiko slik at lån med pant innenfor 60 % av markedsverdi har lavest rente, mens lån uten sikkerhet har den høyeste rente.

Ved vurdering av engasjement vurderes følgende:

Økonomi	50 %
Sikkerhet	50 %

	2013		2012	
	Brutto utlån	%	Brutto utlån	%
A Ingen risiko	1 018 401	24,45 %	811 258	21,86 %
B Lav risiko	1 836 316	44,08 %	1 596 688	43,02 %
C Normal risiko	909 996	21,85 %	928 713	25,02 %
D Normal-høy risiko	260 425	6,25 %	262 499	7,07 %
E Høy risiko	74 024	1,78 %	60 306	1,62 %
Ikke klassifisert	66 242	1,59 %	52 206	1,41 %
Total	4 165 404	100,00 %	3 711 670	100,00 %

Note 8 Engasjementer fordelt på kundegrupper og geografi

Fordelt etter sektor og næring

Sektor/næring 2013	Utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Total eksponering
Omsetning og drift av fast eiendom	514 591	34 970	52 905	602 466
Bygg, anlegg, kraft, vann	508 395	53 655	82 844	644 894
Jord- og skogbruk	93 463	585	7 099	101 147
Handel, hotell og restaurantvirksomhet	148 930	13 652	30 310	192 892
Transport og kommunikasjon	24 100	6 315	2 754	33 169
Øvrige næringer	205 176	21 732	23 796	250 704
Sum næring	1 494 655	130 909	199 708	1 825 272
				-
Sum lønnstakere og lignende	2 670 749	91 268	69 261	2 831 278
Sum brutto utlån	4 165 404	222 177	268 969	4 656 550
Sektor/næring 2012	Utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Total eksponering
Omsetning og drift av fast eiendom	518 394	42 000	83 279	643 673
Bygg, anlegg, kraft, vann	235 996	28 547	26 009	290 552
Jord- og skogbruk	87 325	1 140	6 563	95 028
Handel, hotell og restaurantvirksomhet	181 752	11 831	22 612	216 195
Transport og kommunikasjon	21 470	5 284	1 166	27 920
Øvrige næringer	186 081	19 790	13 454	219 325
Sum næring	1 231 018	108 592	153 083	1 492 693
				-
Sum lønnstakere og lignende	2 480 652	84 747	59 573	2 624 972
Sum brutto utlån	3 711 670	193 339	212 656	4 117 665

Fordelt geografisk

Geografisk 2013	Utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Total eksponering
Aurskog-Høland	2 688 750	105 032	165 568	2 959 350
Skedsmo	147 703	16 723	28 363	192 789
Fet	171 617	1 873	15 948	189 438
Sørum	71 855	22 741	1 309	95 905
Akershus for øvrig	344 283	18 181	22 564	385 028
Oslo	385 208	39 725	22 831	447 764
Østfold	176 170	12 303	10 606	199 079
Resten av Norge	166 782	5 599	1 589	173 970
Utlandet	13 036		191	13 227
Sum brutto utlån	4 165 404	222 177	268 969	4 656 550
Geografisk 2012	Utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Total eksponering
Aurskog-Høland	2 411 265	89 131	105 714	2 606 110
Skedsmo	153 397	8 618	13 910	175 925
Fet	149 828	3 156	1 692	154 676
Sørum	86 187	22 410	5 694	114 291
Akershus for øvrig	266 189	11 447	19 857	297 493
Oslo	324 164	40 325	56 928	421 417
Østfold	167 498	12 082	7 082	186 662
Resten av Norge	143 062	6 170	1 584	150 816
Utlandet	10 080		195	10 275
Sum brutto utlån	3 711 670	193 339	212 656	4 117 665

Note 9 Nedskrevne engasjementer fordelt på kundegruppe

2013	Brutto nedskrevne engasjementer	Individuelle nedskrivninger	Netto nedskrevne engasjementer
Personmarked	25 453	8 150	17 303
Offentlig forvaltning			-
Primærnæring			-
Industri og bergverk			-
Kraftforsyning/ Bygg og anlegg	4 191	2 500	1 691
Varehandel/ Restaurant og hotell	5 261	2 100	3 161
Forretningsmessige tjenesteyting/ Eiendomsdrift			-
Transport			-
Tjenesteytende næringer			-
Sum	34 905	12 750	22 155

2012	Brutto nedskrevne engasjementer	Individuelle nedskrivninger	Netto nedskrevne engasjementer
Personmarked	26 072	7 621	18 451
Offentlig forvaltning			-
Primærnæring	1 377	750	627
Industri og bergverk	1 722	500	1 222
Kraftforsyning/ Bygg og anlegg	786	500	286
Varehandel/ Restaurant og hotell	1 305	300	1 005
Forretningsmessige tjenesteyting/ Eiendomsdrift	1 451	885	566
Transport	0	0	-
Tjenesteytende næringer	1 733	1 600	133
Sum	34 446	12 156	22 290

Misligholdte lån og tapsutsatte lån	2013	2012	2011	2010	2009
Sum misligholdte lån PM over 90 dager	14 107	48 298	64 292	76 198	37 816
Sum misligholdte lån BM over 90 dager	35 481	15 644	2 468	5 923	6 315
Individuelle nedskrivninger på misligholdte lån	6 150	6 606	4 741	5 566	3 425
Sum misligholdte lån etter nedskrivninger	43 438	57 336	62 019	76 555	40 706
Øvrige tapsutsatte lån PM før nedskrivninger	4 235	3 361	1 294		4 050
Øvrige tapsutsatte lån BM før nedskrivninger	17 564	5 155	30 036	21 014	22 160
Individuelle nedskrivninger på tapsutsatt lån	6 600	5 550	18 715	13 615	10 136
Øvrige tapsutsatte lån etter nedskrivninger	15 199	2 966	12 615	7 399	16 074

Alderfordeling på misligholdte engasjement, netto etter nedskrivning

	2013	2012	2011
1 - 30 dager	35 453		
31 - 60 dager	5 853		
61 - 90 dager	4 698		
91-120 dager	1 228	191	3 988
121 - 180 dager	5 478	2 575	9 254
181- 271 dager	10 806	3 627	10 285
over 271 dager	25 926	50 943	38 492
Sum	89 442	57 336	62 019

Note 10 Ned skrivninger og tap på utlån

Tap og nedskrivninger på utlån og garantier	2013	2012
Endringer i individuelle nedskrivninger		
Individuelle tapsavsetninger 01.01	12 156	23 456
-Periodens konstaterte tap, med tidligere foretatt individuelle nedskrivninger	3 391	15 650
+Økte individuelle nedskrivninger i perioden	2 500	800
+Nye individuelle nedskrivninger i perioden	1 500	3 700
-Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	15	150
Sum individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån 31.12	12 750	12 156
Gruppenedskrivninger på utlån		
Gruppenedskrivninger 01.01	16 031	15 117
+Periodens endringer av gruppenedskrivninger på utlån	2 157	914
Sum gruppenedskrivninger til dekning av tap på utlån 31.12	18 188	16 031
	2013	2012
Periodens tapskostnader:		
Periodens endringer i individuelle nedskrivninger	594	-11 300
+Periodens endringer i gruppenedskrivninger	2 157	914
+Periodens konstaterte tap med tidligere års individuelle nedskrivninger	15 614	33 221
+Periodens konstaterte tap uten tidligere års individuelle nedskrivninger	6 364	1 937
-Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	1 336	499
Periodens tapskostnader (- inngått)	23 393	24 273
Resultatførte renter på utlån der det er foretatt nedskrivning for tap		
Resultatførte renter	911	831

Fremtidsorientert!

Note 11 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko kan forenklet sies å være risikoen for at banken ikke kan gjøre opp sine forpliktelser rettidig. Et sentralt mål er også utvikling i bankens innskuddsdekning som forteller noe om bankens grad av avhengighet av pengemarkedet.

Restløpetid for hovedposter pr. 31.12.2013

Post i balansen	Sum	Inntil 1 mnd.	1-3 mnd.	3mnd-1år	1-5år	over 5år	uten løpetid
Kontanter og fordringer på sentralbanken	61 968	50 805					11 163
- herav i utenlandsk valuta	2 220						2 220
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	49 085	49 085					
Utlån til og fordringer på kunder	4 165 604	653 568	47 596	249 196	748 462	2 466 782	
Obligasjoner, sertifikater, aksjer	272 137	2 454	10 000	1 000	215 183	43 500	
Øvrige eiendelsposter	133 595						133 595
-nedskrivninger på utlån	-30 938	-30 938					
Sum eiendelsposter	4 651 451	724 974	57 596	250 196	963 645	2 510 282	146 978
- herav i utenlandsk valuta	-2 220						-2220
Gjeld til kredittinstitusjoner	5 043			5 000			43
Innskudd fra og gjeld til kunder	3 213 783	2 631 042	582 741				
Gjeld stiftet ved utsted. av verdipapirer	929 127	29 211		100 000	799 916		
Øvrig gjeld med restløpetid	782				782		
Øvrig gjeld u/restløpetid	38 865						38 865
Ansvarlig lånekapital	120 000					120 000	
Egenkapital	343 851						343 851
Sum gjeld og EK	4 651 451	2 660 253	582 741	105 000	800 698	120 000	382 759
- herav i utenlandsk valuta	0						
Netto likviditetseksponering i balansen		-1 935 279	-525 145	145 196	162 947	2 390 282	-235 781
Utenom balansen							
Renteswap/bytteavtaler							

Restløpetid for hovedposter pr. 31.12.2012

Post i balansen	Sum	Inntil 1 mnd.	1-3 mnd.	3mnd-1år	1-5år	over 5år	uten løpetid
Kontanter og fordringer på sentralbanken	104 320	95 451					8 869
- herav i utenlandsk valuta	2 166						2 166
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	14 208	14 208					
Utlån til og fordringer på kunder	3 711 671	466 537	35 606	167 786	712 609	2 329 133	
Obligasjoner, sertifikater, aksjer	533 266	22 323	55 019	30 167	264 778	96 912	64 067
Øvrige eiendeler med restløpetid	0						
Øvrige eiendeler uten restløpetid	71 948						71 948
-nedskrivninger på utlån	-28 187	-28 187					
Sum eiendelsposter	4 407 226	570 332	90 625	197 953	977 387	2 426 045	147 050
- herav i utenlandsk valuta	-2 166						-2 166
Gjeld til kredittinstitusjoner	54 886				5 000		49 886
Innskudd fra og gjeld til kunder	2 942 639	2 942 639					
Gjeld stiftet ved utsted. av verdipapirer	936 638	91 638		195 000	650 000		
Øvrig gjeld med restløpetid	1 609				1 609		
Øvrig gjeld u/restløpetid	31 595						31 595
Ansvarlig lånekapital	120 000					120 000	
Egenkapital	319 859						319 859
Sum gjeld og EK	4 407 226	3 034 277	0	195 000	656 609	120 000	401 340
- herav i utenlandsk valuta	0						
Netto likviditetseksponering i balansen		-2 463 945	90 625	2 953	320 778	2 306 045	-256 456
Utenom balansen							
Renteswap/bytteavtaler							

Kreditter og byggelån er medtatt under intervallet 3 mnd til 1 år.

Innskuddsdekningen var ved utgangen av året var 77 % mot 79 % ved samme tid i fjor.

Totale innlån fra markedet pr. utgangen av 2013 var NOK 929 mill.

I tillegg har banken NOK 180 mill. i kredittramme hos oppgjørsbanken DnB NOR.

I tillegg har banken pr. 31.12.13 ledig ramme i Norges Bank på NOK 43 mill.

Likviditetsindikator 1 og 2 er henholdsvis 105,1 og 107,6 LCR og LBI er henholdsvis 43 og 177. Likviditetssituasjonen karakteriseres som tilfredsstillende for banken.

Note 12 Renterisiko

Tidspunkt frem til avtalt/sannsynlig endring av rentebetingelser

Post i balansen pr. 31.12.2013	Sum	Inntil 1 mnd.	1-3 mnd.	3mnd-1år	1-5år	over 5år	uten renteendr.
Kontanter og fordringer på sentralbanken	61 968	50 805					11 163
- herav i utenlandsk valuta	0						
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	49 085	49 085					
Utlån til og fordringer på kunder	4 165 604				25 000		4 140 604
Obligasjoner, sertifikater, aksjer	272 137	48000	224 137				
Øvrige eiendeler	133 595						133 595
-nedskrivninger på utlån	-30 938						-30 938
Sum eiendelsposter	4 651 451	147 890	224 137	0	25 000	0	4 254 424
- herav i utlandsk valuta	-2 220						
Gjeld til kredittinstitusjoner	5 043	5 000					43
Innskudd fra og gjeld til kunder	3 213 783						3 213 783
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	929 127	30 000	899 127				
Øvrig gjeld	39 647						39 647
Ansvarlig lånekapital	120 000	75 000	45 000				
Egenkapital	343 851						343 851
Sum gjeld og EK	4 651 451	110 000	944 127	0	0	0	3 597 324
- herav i utlandsk valuta	0						
Netto renteesponering i balansen		37 890	-719 990	0	25 000	0	657 100

Tidspunkt frem til avtalt/sannsynlig endring av rentebetingelser

Post i balansen pr. 31.12.2012	Sum	Inntil 1 mnd.	1-3 mnd.	3mnd-1år	1-5år	over 5år	uten renteendr.
Kontanter og fordringer på sentralbanken	104 320	95 451					8 869
- herav i utenlandsk valuta	2 166						2 166
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	14 208	14 208					
Utlån til og fordringer på kunder	3 711 671				25 000		3 686 671
Obligasjoner, sertifikater, aksjer	469 198	121 662	347 536				
Øvrige eiendeler	136 016						136 016
-nedskrivninger på utlån	-28 187						-28 187
Sum eiendelsposter	4 407 226	231 321	347 536	0	25 000	0	3 805 535
- herav i utlandsk valuta	2 166						2 166
Gjeld til kredittinstitusjoner	54 886	49 886	5 000				
Innskudd fra og gjeld til kunder	2 942 639						2 942 639
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	936 638	241 638	695 000				
Øvrig gjeld uten renteendring	33 204						33 204
Ansvarlig lånekapital	120 000	75 000	45 000				
Egenkapital	319 859						319 859
Sum gjeld og EK	4 407 226	366 524	745 000	0	0	0	3 295 702
- herav i utlandsk valuta	0						
Netto renteesponering i balansen		-135 203	-397 464	0	25 000	0	509 833

Renterisiko oppstår i forbindelse med bankens utlåns- og innlånsvirksomhet. Renterisiko er et resultat av at rentebindingstiden for bankens aktiva- og passivaside ikke er sammenfallende.

Rentefølsomhet

Bankens netto resultateffekt ved en parallellforskyvning av rentekurven med +1 % ville vært NOK 2,4 mill pr. 31.12.2013 mot NOK 2,9 mill ved forrige årsskifte.

Beregningen er gjort med utgangspunktet i bankens posisjoner på og utenfor balansen.

Note 13 Valutarisiko

Banken har kun en mindre kontantbeholdning i forbindelse med kjøp og salg av reise valuta, men har ellers ingen aktiva- eller passiva poster i utenlandsk valuta pr. 31.12.

Banken formidler for øvrig valutalån gjennom annen bank til kunder som ønsker lån i utenlandsk valuta. Bankens risiko i forbindelse med valutalån til kunder er ubetydelig idet disse har gode pantesikkerheter.

Note 14 Kursrisiko

Kursrisiko på verdipapirer er risikoen for tap som oppstår ved endringer i verdien på obligasjoner, sertifikater og egenkapitalpapirer som banken har investert i. Banken har etablerte rammer for investeringer. Investeringer utover rammen skal godkjennes av bankens styre.

Note 15 Finansielle derivater

Bankens utlån og finansiering er i all hovedsak i flytende rente. Dette medfører begrenset eksponering mot endringer i markedsrente se note 12. For engasjementer inngått i fast rente anvender banken finansielle derivater til å balansere bankens renterisiko.

Valuta- og renterelaterte instrumenter benyttes for å minimere valuta- og renterisiko på bankens utlån til kunder og innlån fra kapitalmarkedet.

Note 16 Renteinntekter

	2013			2012		
	Vurdert til amortisert kost	Vurdert til virkelig verdi	Totalt	Vurdert til amortisert kost	Vurdert til virkelig verdi	Totalt
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 061	-	1 061	2 513	-	2 513
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder:	204 484	-	204 484	192 578	-	192 578
Renter av nedskrevne engasjementer	-	-	-	-	-	-
Renter og lign. inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	-	12 008	12 008	-	15 988	15 988
Renteinntekter og lignende inntekter *)	205 545	12 008	217 553	195 091	15 988	211 079
*) Herav inntektsførte renter på nedskrevne lån						
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	2 003	-	2 003	3 193	-	3 193
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder:	88 481	-	88 481	85 049	-	85 049
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer:	24 949	-	24 949	30 594	-	30 594
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital:	6 989	-	6 989	6 777	-	6 777
Renter og lignende kostnader på finansielle derivater, ordinær virksomhet	-	-	-	-	11	11
Avgift Sparebankenes sikringsfond	2 346	-	2 346	-	-	-
Rentekostnader og lignende kostnader	124 768	-	124 768	125 613	11	125 624
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	80 777	12 008	92 785	69 478	15 977	85 455

Note 17 Andre inntekter

(NOK 1.000)	2013	2012
Inntekter av aksjer, andeler og andre verdipapirer*)	3 692	14 604
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper	-425	-844
Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning	3 267	13 760
	2013	2012
Forsikring	6 947	6 582
Kredittformidling	3 484	1 572
Verdipapiromsetning og forvaltning	1 001	797
Gebyr fra betalingsformidling/interbankgebyr	8 443	7 943
Garantiprovisjon	2 728	2 119
Andre provisjoner og gebyrer	791	449
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	23 394	19 462
	2013	2012
Gebyr betalingsformidling/interbankgebyr debet	2 702	3 297
Andre provisjoner og gebyrer	1 488	1 017
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	4 190	4 314
	2013	2012
Verdiendring aksjer og egenkapitalbevis	1 409	-71
Verdiendring obligasjoner	-831	2 527
Realiseret kursgevinst/-tap obligasjoner	831	1 366
Realiseret kursgevinst/-tap aksjer	0	0
Verdiendring finansielle derivater	827	-357
Kursgevinst/-tap valuta	1 099	741
Netto verdiendringer og gevinst/tap av valuta og verdipapirer	3 335	4 206
	2013	2012
Gevinst finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	1 340	0
Nedskrivning av Eika aksjer etter utskillelse EBK	-	-2 582
Realisert gevinst finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	1 340	-2 582
	2013	2012
Driftsinntekter faste eiendommer	1 186	1 384
Øvrige driftsinntekter	30	75
Andre driftsinntekter	1 216	1 459

2. kvartal 2012 overtok bankens aksjer i Eika Boligkreditt AS (EBK) fra Eika Gruppen AS. 80 % av aksjene ble overtatt som utbytte og resultatført over ordinært resultat. Samtidig ble aksjene i Eika Gruppen AS nedskrevet, dels over ordinært resultat og dels som tilbakeføring av tidligere oppskrivning over utvidet resultat.

Note 18 Lønn, pensjon og sosiale kostnader

Lønnskostnader	2013	2012
Lønninger	20 894	20 743
Pensjonskostnader	4 033	3 411
Sosiale kostnader	5 592	5 903
Sum	30 519	30 057

Gjennomsnittlig antall årsverk i 2013 var 39,6. Tilsvarende tall for 2012 var 38,6.

Note 19 Andre driftskostnader

	2013	2012
Kostnader revisjon	526	504
Kostnader leide lokaler	1 980	1 915
Eksterne tjenester utenom forretningsdrift	1 088	1 679
Andre kontingenter	662	402
Driftskostnader faste eiendommer	2 880	2 552
Andre kostnader	4 018	4 450
Sum	11 154	11 502

Revisjonskostnader	2013	2012
Revisjon	450	447
Likningspapirer	37	31
Rådgivning	39	26
Totalt honorar revisjon inkl. mva.	526	504

Note 20 Skattekostnad og utsatt skattefordel

	2013	2012
Resultat før skattekostnad	36 412	33 883
Permanente forskjeller	2 369	-1 402
Aksjeutbytte	-3 688	-14 604
Verdiendring aksjer	-2 747	2 652
Resultat tilknyttet selskap	1 146	845
Endring i midlertidige forskjeller	-1 467	-2 836
Arets skattegrunnlag	32 025	18 538
Betalbar skatt	9 767	6 012
Endring utsatt skatt	-320	2 330
For lite avsatt forrige år	-153	108
Arets skattekostnad	9 294	8 450
Effektiv skattesats	25,5 %	24,9 %
<i>Grunnlag utsatt skatt</i>		
Driftsmidler	799	2 738
Andre verdipapirer	2 454	3 370
Pensjonsforpliktelse	-5 164	-6 218
Gevinst og tapskonto	2 287	1 363
Sum	376	1 253
Beregnet utsatt skatt (-utsatt skatteforpliktelse)	102	351

Note 21 Kategorier av finansielle instrumenter

2013	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet		Finansielle eiendeler tilgjengelige for salg	Finansielle eiendeler og gjeld vurdert til amortisert kost*	Totalt
	Trading	Bestemt regnskapsført til virkelig verdi			
Eiendeler					
Kontanter og fordringer på sentralbanker				61 968	61 968
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				49 085	49 085
Utlån til kunder				4 134 466	4 134 466
Sertifikater og obligasjoner		272 136			272 136
Aksjer		7 601	59 537		67 138
Finansielle derivater					-
Sum eiendeler	-	279 737	59 537	4 245 519	4 584 793
Gjeld og egenkapital					
Gjeld til kredittinstitusjoner				5 043	5 043
Innskudd fra kunder				3 213 783	3 213 783
Finansielle derivater	-781				-781
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak					-
Obligasjonsgjeld				929 127	929 127
Verdipapirgjeld					-
Sum gjeld	-781	-	-	4 147 953	4 147 172

2012	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet		Finansielle eiendeler tilgjengelige for salg	Finansielle eiendeler og gjeld vurdert til amortisert kost	Totalt
	Trading	Bestemt regnskapsført til virkelig verdi			
Eiendeler					
Kontanter og fordringer på sentralbanker				104 320	104 320
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				14 208	14 208
Utlån til kunder				3 683 484	3 683 484
Sertifikater og obligasjoner		469 198			469 198
Aksjer		5 959	58 108		64 067
Finansielle derivater					-
Sum eiendeler	-	475 157	58 108	3 802 012	4 335 277
Gjeld og egenkapital					
Gjeld til kredittinstitusjoner				54 886	54 886
Innskudd fra kunder				2 942 639	2 942 639
Finansielle derivater	1 609				1 609
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak					-
Obligasjonsgjeld				936 638	936 638
Verdipapirgjeld					-
Sum gjeld	1 609	-	-	3 934 163	3 935 772

Note 22 Virkelig verdi på finansielle instrumenter til amortisert kost

	31. desember 2013		31. desember 2012	
	Balanseført	Virkelig	Balanseført	Virkelig
Eiendeler bokført til amortisert kost	verdi	verdi	verdi	verdi
Kontanter og kontantekvivalenter	61 968	61 968	104 320	104 320
Utlån og fordringer kredittinstitusjoner	49 085	49 085	14 208	14 208
Utlån og fordringer	4 134 466	4 134 344	3 683 484	3 683 100
Forpliktelser bokført til amortisert kost				
Gjeld til kredittinstitusjoner	5 043	5 043	54 886	54 886
Innskudd	3 213 783	3 213 783	2 942 639	2 942 639
Verdipapirgjeld	929 127	935 254	936 638	943 066
Ansvarlig lånekapital	120 000	122 218	120 000	123 805
Leverandørgjeld og andre forpliktelser	38 865	38 865	32 604	32 604

Utlån til og fordringer på kunder

For finansielle instrumenter med kort løpetid (mindre enn tre måneder) forutsettes bokført verdi å representere virkelig verdi. Denne forutsetningen er også benyttet for innskudd og sparekontoer uten bestemt løpetid.

Utlån til/innskudd fra kunder verdsatt til amortisert kost, inkluderer utlån og innskudd med flytende rente. Utlån og innskudd med flytende rente blir justert ved rente endringer i markedet samt ved endring i kredittrisiko. Banken vurderer derfor virkelig verdi på slike produkter til å være tilnærmet lik balanseført verdi. Utlån som ikke tilfredsstillende denne repriseringsforutsetningen, blir individuelt verdsatt til virkelig verdi per balansedagen. Eventuelle mer- eller mindreverdier som vil oppstå innenfor en eventuell renteendringsperiode, anses ikke å utgjøre signifikant verdi for banken.

Note 23 Finansielle instrumenter bokført til virkelig verdi

Virkelig verdi og balanseført verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser:

Eiendeler bokført til virkelig verdi	31.12.2013	31.12.2012
Finansielle eiendeler tilgjengelige for salg		
aksjer	59 537	58 108
Finansielle eiendeler som er øremerket til virkelig verdi over resultat		
aksjer	7 601	5 959
sertifikater og obligasjoner	272 136	469 198
Finansielle eiendeler holdt for omsetning		
derivater	781	1 609

Tabellen nedenfor analyserer finansielle instrumenter balanseført til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode.

De forskjellige nivåene har blitt definert som følger:

- Nivå 1: Virkelig verdi måles ved bruk av kvoterte priser fra aktive markeder for identiske finansielle.
- Nivå 2: Virkelig verdi måles med bruk av annen observerbar input enn den som benyttes på nivå 1.
- Nivå 3: Virkelig verdi måles med bruk av input som ikke baseres på observerbare markedsdata (ikke observerbar input)

31. desember 2013	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle eiendeler tilgjengelige for salg				
aksjer			59 537	59 537
Finansielle eiendeler som er øremerket til virkelig verdi over resultat				-
aksjer	7 601			7 601
sertifikater og obligasjoner		272 136		272 136
Finansielle eiendeler holdt for omsetning				-
derivater		-781		-781

31. desember 2012	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle eiendeler tilgjengelige for salg				
aksjer			58 108	58 108
Finansielle eiendeler som er øremerket til virkelig verdi over resultat				-
aksjer	5 959			5 959
sertifikater og obligasjoner		469 198		469 198
Finansielle eiendeler holdt for omsetning				-
derivater		-1 609		-1 609

Nedenfor vil vi beskrive hvilke prinsipper som ligger til grunn for å fastsette virkelig verdi for finansielle instrumenter i kategori 2 og 3, dvs der observerbare markedspriser ikke er anvendt.

Finansielle instrumenter klassifisert i nivå 2.

Sertifikater og obligasjoner

Sertifikater og obligasjoner er verdsatt til markedsverdi basert på innhentet informasjon fra meglere av obligasjoner i markedet. Verdiansettelse av obligasjoner og sertifikater blir beregnet basert på meglerens beste skjønn med hensyn til omsetningskurs på balansedagen.

Aksjer og aksjefond

Virkelig verdi på investeringer i verdipapirfond er basert på observerbare verdier på de underliggende plasseringene.

Finansielle derivater

Finansielle derivater er verdsatt til markedsverdi basert på innhentet informasjon fra selger av det finansielle derivatet. Markedsverdien blir beregnet med grunnlag i den midtpris det enkelte meglerforetaket fastsetter basert på aktuelle kurser i markedet på rapporteringstidspunktet.

Finansielle instrumenter klassifisert i nivå 3.

Utlån til og fordringer på kunder

Utlån til kunder med fast rente er vurdert på grunnlag av avtalt kontantstrøm for lånene neddiskontert med effektiv rente. Effektiv rente er basert på rådende markedsbetingelser for tilsvarende fastrentelån. Verdi på lånet vil være mest sensitiv for endring i rentenivået og endring i kreditrisiko på kunden (særskilt bedriftskunder). Utlån til kunder som er gjenstand for nedskrivning er vurdert med utgangspunkt i sannsynlig kontantstrøm for lånene neddiskontert med effektiv rente justert for markedsvilkår for tilsvarende ikke nedskrevne lån.

Aksjer – tilgjengelig for salg

For aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg er verdsettelsen basert på vurderinger gjort på grunnlag av historisk informasjon og generell markedsutvikling for aktuelle bransjer. En endring i markedsutviklingen vil påvirke verdsettelsen av aksjene.

Avstemming av bevegelser for Nivå 3 fra 31.12.2012 til 31.12.2013	Tilgjengelig for salg
Balanse 31.12.2012	58 108
Resultatført gevinst og tap i løpet av året	1 293
Kjøp	4 090
Salg/oppgjør	-5 502
Verdi endringer	1 548
Balanse per 31.12.2013	59 537

Avstemming av bevegelser for Nivå 3 fra 31.12.2011 til 31.12.2012	Tilgjengelig for salg
Balanse 31.12.2011	44 960
Resultatført gevinst og tap i løpet av året	-2 582
Kjøp	22 281
Salg/oppgjør	
Verdi endringer	-6 551
Balanse per 31.12.2012	58 108

Note 24 Obligasjoner, sertifikater og andre rentebærende verdipapirer

2013	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Eff.rente	Durasjon
Stat/statsgarantert	10 000	9 972	9 972		
Kommune/fylke	30 000	30 790	30 790		
Banker	27 004	27 271	27 271		
Obligasjoner med fortrinnsrett	145 178	145 514	145 514		
Kredittforetak/andre finansielle foretak					
Ansvarlig lån/fondsobligasjoner	22 500	22 994	22 994		
Industri	35 000	35 595	35 595		
Sum	269 682	272 136	272 136	3,09 %	0,25

2012	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Eff.rente	Durasjon
Stat/statsgarantert	10 000	9 964	9 964		
Kommune/fylke	70 000	71 481	71 481		
Banker	75 307	75 278	75 278		
Obligasjoner med fortrinnsrett	244 810	246 011	246 011		
Kredittforetak/andre finansielle foretak	500	500	500		
Ansvarlig lån/fondsobligasjoner	17 500	17 452	17 452		
Industri	47 796	48 512	48 512		
Sum	465 913	469 198	469 198	3,17 %	0,28

Det er beregnet gjennomsnittlig effektiv rente ut fra snitt beholdning og totalt inntektsførte renter og rentesrente for hele året.

Realiserer drømmer!

Note 25 Aksjer

Selskapsnavn	Org.nr	Eierandel	Aksjer/ andeler	Virkelig verdi	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi
Eika Utbytte	983 783 880		17 264	2 232	2 286	2 232
Aurskog Sparebank	937 885 644	0,16 %	2 200	354	278	354
Helgeland Sparebank	937 904 029	0,05 %	9 999	472	610	472
Nes Prestegjeld Sp.b	837 889 812	0,55 %	8 300	529	900	529
Sandnes Sparebank	915 691 161	0,06 %	4 000	340	679	340
Sparebanken Vest	832 554 332	0,00 %	1 300	59	123	59
Sparebank 1 SR-bank	937 895 321	0,01 %	14 630	882	788	882
Klepp Sparebank	937 895 976	0,51 %	5 500	353	605	353
Sparebank 1 Nord-Norge	952 706 365	0,02 %	14 000	497	701	497
SpareBank 1 Ringerike Hadeland	937 889 275	0,11 %	15 378	1 884	1 907	1 884
Invivo Sense Ltd.			20 000	-	340	-
Sum aksjer/aksjefond - notert				7 602	9 217	7 602

	2013	2012
Periodens netto urealiserte gevinst/-tap	-1 615	-3 146

Anleggsaksjer/andeler

Selskapsnavn	Org.nr	Andeler	Inngående balanse	Verdi- endring	Tilgang/ avgang	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi
Nordito Property AS/Nets Denmark A/S	995 400 073	4 698	117			117	117
PBS Holding AS	988 919 349	4 698	1 682			1 682	1 682
Spama	916 148 690	140	14			14	14
Berger Eiendom	877 061 132	2 100	2 100		-2 100	0	0
Eiendomskreditt AS	979 391 285	26 850	2 732		-	2 732	2 732
Eikagruppen AS	979 319 568	310 508	23 785	1 056		23 785	24 841
EBK	885 621 252	5 276 785	22 390	-162	3 648	25 516	25 877
Nesset Sparebank	937 900 864	4 240	424		-424	0	0
Hjelmeland Sparebank	937 896 581	5 000	550			550	550
Oren Oil ASA (Saga Oil ASA)	988 893 501	2 600	-			260	0
NorgesInvestor Pro AS	992 672 994	10 000	1 123		-1 123	0	0
North Bridge Nordic Property AS	990 029 032	8 083	649		-121	528	528
Norwat Energy Invest AS	990 835 381	9 296	86			86	86
Visa Inc.		642	331	655		331	986
North Bridge Opportunity	991 669 884	4 420	442			442	442
Vestmarka utv. AS	992 002 913	2	-			8	0
Bjørkelangen Stasjon AS	994 010174		500			500	500
Kvinesdal Sparebank	937 894 805	11 821	1 182			1 182	1 182
Sum anleggsaksjer/egenkapitalbevis unotert			58 107	1 549	-120	57 733	59 537

Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning **67 139**

Note 26 Finansielle derivater

Renterelaterte derivater:

	Gjennomsnitt beløp		Nominelt beløp		Mer-/mindreverdi	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Renteavtaler	66 000	120 000	55 000	95 000	782	1 609

Note 27 Tilknyttet selskap

2013

Selskapets navn	Org. nr.	Antall aksjer	Eierandel	Mottatt utbytte	Netto kapitalendring	Resultatandel - kostnad/+inntekt	Utgående balanse
Sparebankenes Eiendomsmegler Akershus AS	981 129 792	2 132	35 %	-315		54	2 360
Bjørkelangen Torg AS	988 808 423	1 700	40 %			-319	11 325
Holding 1954 AS	998 166 527	400	40 %			-160	-
Sum investering i tilknyttet selskap							13 685

2012

Selskapets navn	Org. nr.	Antall aksjer	Eierandel	Mottatt utbytte	Netto kapitalendring	Resultatandel - kostnad/+inntekt	Utgående balanse
Sparebankenes Eiendomsmegler Akershus AS	981 129 792	2 132	35 %	-630		210	2 621
Bjørkelangen Torg AS	988 808 423	1 700	40 %			-1054	11 644
Holding 1954 AS	998 166 527	400	40 %		160		160
Sum investering i tilknyttet selskap							14 425

Note 28 Varige driftsmidler

	Maskiner,biler, inventar	Investerings- eiendommer	Bygninger, andre eiendeler	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2012	29 118	9 350	28 881	67 349
+ tilgang i året	2 113	292		2 405
- avgang i året		7 592		7 592
Akkumulert avskrivninger	23 352		7 758	31 110
Balanseført verdi 31.12.12	7 879	2 050	21 123	31 052
Anskaffelseskost 01.01.2013	31 231	3 149	28 881	63 261
+ tilgang i året				0
- avgang i året				0
Akkumulert avskrivninger	24 700	1 099	8 194	33 993
Balanseført verdi 31.12.13	6 531	2 050	20 687	29 268
				SUM
Avskrivninger 2013	1 348	0	436	1 784
Avskrivninger 2012	1 490	120	482	2 092

-avskrivningssats	15-30%	0-2%	0-10%
-avskrivningsmetode	lineær	lineær	lineær

Note 29 Eiendeler holdt for salg

Type eiendel:	2013	2012
Tomt, Rendalen	260	260
Tomt, Trysil	100	100
Eiendom, Båstad	5 638	0
Sum	5 998	360

Note 30 Gjeld til kredittinstitusjoner

	Pålydende:	Forfall:
Bank	43	
Kredittforening for Sparebanker	5 000	01.10.2014
Sum	5 043	

Innlån fra kredittinstitusjoner pr. 31.12.12 var på NOK 54,8 mill.

Note 31 Innskudd fra og gjeld til kunder

Gjennomsnittlig rente for sum innskudd i 2013 var på 2,87 %. Rente er beregnet ut fra sum rente for året i forhold til sum gjennomsnittlig innskudd. Gjennomsnittlig rente for sum innskudd i 2012 var på 2,98 %

Innskudd fordelt etter sektor og næring

Sektor/næring 2013	Innskudd
Omsetning og drift av fast eiendom	220 870
Bygg, anlegg, kraft, vann	187 611
Jord- og skogbruk	64 286
Handel, hotell og restaurantvirksomhet	87 165
Transport og kommunikasjon	62 003
Øvrige næringer	656 283
Sum næring	1 278 218
Sum lønnstakere og lignende	1 935 565
Sum	3 213 783

Sektor/næring 2012	Innskudd
Omsetning og drift av fast eiendom	301 404
Bygg, anlegg, kraft, vann	150 099
Jord- og skogbruk	60 065
Handel, hotell og restaurantvirksomhet	76 484
Transport og kommunikasjon	64 486
Øvrige næringer	576 964
Sum næring	1 229 502
Sum lønnstakere og lignende	1 713 137
Sum	2 942 639

Note 32 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Obligasjonslån

Banken har utstedet 9 obligasjonslån på til sammen NOK 929 mill. pr 31.12.2013, tilsvarende størrelse pr. 31.12.2012 var NOK 936 mill.

Obligasjonslån:	Isin:	Pålydende:	Forfall:
	NO0010598642	30 000	27.01.2014
	NO0010623143	100 000	15.08.2014
	NO0010566797	150 000	23.03.2015
	NO0010580699	175 000	24.09.2015
	NO0010656192	75 000	21.12.2015
	NO0010695125	100 000	14.06.2016
	NO0010684335	100 000	27.06.2016
	NO0010699440	100 000	16.12.2016
	NO0010699457	100 000	16.06.2017
Verdijusteringer		-873	
Sum		929 127	

Resterende kostnader ved etablering og underkurs på obligasjonene utgjør NOK 0,87 mill. Beløpet er presentert som en reduksjon av forpliktelsen i balansen. Beløpet periodiseres over løpetiden basert på effektiv rente.

Gjennomsnittlig rente for året for sertifikat og obligasjoner har vært 2,67 %. Renten er beregnet ut fra effektiv rentesats til enhver tid inkl. underkurs. I 2012 var gjennomsnittlig rente 3,26 %

Note 33 Annen gjeld

	2013	2012
Bankremisser	1 158	1 242
BBS/avregningstranser	1 826	3 410
Skattetrekk	1 459	1 200
Øvrig gjeld	7 234	1 156
Avsatt til gaver	2 940	2 841
Sum annen gjeld	14 617	9 849

Note 34 Pensjonsforpliktelser

De ansatt i Høland og Setskog Sparebank omfattes av pensjonsordninger som gir rett til definerte fremtidige pensjonsytelser. Banken har pensjonsforpliktelser overfor 45 aktive, 8 pensjonister og 1 ufør pr. nyttår. Pensjonsytelsene er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår og lønnsnivå ved nådd pensjonsalder.

Beregning av pensjonsforpliktelsen utføres av ekstern aktuar, og er basert på aktuarielle forutsetninger som gjelder alle pensjonsordninger.

Bankens pensjonsordning oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenstepensjon. Gammel AFP ordning ble i februar 2010 vedtatt avvirket og det var kun mulig å gå av etter den gamle ordningen fram til 31.12.2010. Gjenværende avsetning gjelder bankens egenandel for personer som er førtidspensjonert i den gamle ordningen.

Som erstatning for den gamle AFP-ordningen er det etablert en ny AFP-ordning. Den nye AFP-ordningen er, i motsetning til den gamle, ikke en førtidspensjonsordning, men en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut den nye AFP-ordningen fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb, og den gir ytterligere opptjening ved arbeid fram til 67 år. Den nye AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingene kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Premien i ordningen var i 2013 fastsatt til 2,00 % av samlede utbetalinger mellom 1 G og 7,1 G til bedriftens arbeidstakere. Det er ikke fondsopbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke for de kommende årene.

Pensjonsforpliktelser	2013	2012
Påløpte pensjonsforpliktelse	-43 568	-39 805
Verdi pensjonsmidler	38 404	34 356
Faktisk netto forpliktelse	-5 164	-5 449
Ikke resultatført estimatavvik		
Arbeidsgiveravgift		-769
Pensjonsforpliktelse	-5 164	-6 218
Regnskapsført forpliktelse 01.01	-6 218	-11 370
Pensjonskostnad	-3 110	-3 411
Totalt innbetalt (inkl. omkostninger)	3 216	5 203
Utbetalt over drift	686	526
Estimatavvik i perioden over OCI	262	2 834
Regnskapsført forpliktelse 31.12	-5 164	-6 218

Årets netto pensjonskostnad fremkommer som følger:

	2013	2012
Årets pensjonsopptjening	2 947	2 987
Rentekostnad	163	2
Pensjonskostnad inkludert i resultat	3 110	2 989
Netto pensjonskostnad	3 110	2 989
Arbeidsgiveravgift		422
Pensjonskostnad ytelsespensjon	3 110	3 411
Kostnader AFP	923	
Pensjonskostnader i regnskapet	4 033	

Estimatavvik i perioden over OCI

	2013	2012
Diskonteringsrente	4,10 %	3,80 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	4,10 %	4,00 %
Årlig forventet lønnsvekst	3,75 %	3,50 %
Regulering av løpende pensjon		
Regulering av grunnbeløp	3,50 %	3,25 %
Dødlighetstabell	K2013BE	K2005
Uføretabell	IR02	IR02

Note 35 Ansvarlig lånekapital

	2013 Isin	Opptatt år	Forfall	Rentetype	Rentesats	Beløp
Fondsobligasjonslån	NO0010253230	2005	Evigvarende	Flytende	3,14 %	40 000
Fondsobligasjonslån	NO0010250731	2004	Evigvarende	Flytende	3,86 %	5 000
Fondsobligasjonslån	NO0010641913	2012	Evigvarende	Flytende	7,11 %	75 000
Sum						120 000

	2012 Isin	Opptatt år	Forfall	Rentetype	Rentesats	Beløp
Fondsobligasjonslån	NO0010253230	2005	Evigvarende	Flytende	3,45 %	40 000
Fondsobligasjonslån	NO0010250731	2004	Evigvarende	Flytende	4,03 %	5 000
Fondsobligasjonslån	NO0010641913	2012	Evigvarende	Flytende	7,33 %	75 000
Sum						120 000

Banken tok opp et fondsobligasjonslån på NOK 75 mill i 2012. Lånet er evigvarende med første call i 2017. Fondsobligasjonslånet som ble tatt opp i 2004 på NOK 5 mill har call i 2014, mens fondsobligasjonslånet som ble tatt opp i 2005 på NOK 40 mill har call i 2015. Lånene er evigvarende og er bokført til nominell verdi med fradrag av periodisert underkurs.

Note 36 Egenkapital

Egenkapitabeviseiernes andel av egenkapitalen består av egenkapitalbeviskapital, overkursfond og utjevningfond. Utjevningfondet er akkumulert overskudd som kan benyttes til fremtidig kontantutbytte eller fondsemisjon. Øvrig egenkapital er sparebankens fond, gavefond, fond for verdiendringer og annen egenkapital. Annen egenkapital inkluderer bl.a. fond for urealiserte gevinster og utgjør NOK 14,3 mill per 31.12.2013 og NOK 11,8 mill, per 31.12.2012.

Note 37 Betingede forpliktelser

Garantier

	2013	2012
Betalingsgarantier	39 940	33 666
Kontraktsgarantier	75 995	59 201
Lånegarantier	48 765	50 224
Garantiansvar Eika Boligkreditt	57 477	50 249
Garanti overfor Sparebankenes Sikringsfond	0	0
Sum	222 177	193 340

Rammeavtale med Eika Boligkreditt

Høland og Setskog Sparebank har sammen med øvrige Eikabanker en likviditetsforpliktelse som er lik EBK's likviditetsbehov for de kommende 12 mndr., beregnet ut fra forfall av obligasjoner i perioden. Pr. 31.12.2013 var forpliktelsen på NOK 0

For øvrige forpliktelser. Se note 7.

Note 38 Egenkapitalbevis og egenkapitalbevisiere

Egenkapitalbevis	2013	2012
Egenkapitalbevis	68 790	68 790
Beholdning av egne egenkapitalbevis	-1 335	-1 335
Overkursfond, bokført verdi	766	766
Utjevningsfond	91	44

20 største eiere		Antall egenkapital bevis	Andel %
Etternavn	Fornavn		
Taaje	Finn Jørgen	24 900	3,62 %
Høland og Setskog Elverk		20 000	2,91 %
Verdipapirfondet Eika utbytte		18 975	2,76 %
Eika Gruppen AS		18 700	2,72 %
Bunæs	Kjell dødsbo	12 500	1,82 %
Bolstad	Tove Magnæs	11 400	1,66 %
Rogstad	Jon Oddvar	11 400	1,66 %
Jens J. Fallet Invest AS		10 600	1,54 %
Søby	Birger	10 250	1,49 %
Holmbro	Bjørn Eilert	10 100	1,47 %
Malmag Capital AS		10 000	1,45 %
Nordby	Kari	10 000	1,45 %
Philibert	Thomas Christian	10 000	1,45 %
Dahl	Narve	9 600	1,40 %
Holmedahl	Olav	9 050	1,32 %
Møller	Jon Henrik	9 000	1,31 %
Bjerkheim	Odd Tore	9 000	1,31 %
Investeringshuset DA		8 455	1,23 %
Sundby	Steinar Gabriel	8 100	1,18 %
Orkdal Sparebank		8 000	1,16 %
Sum 20 største		240 030	34,89 %
Egne egenkapitalbevis		13 350	1,94 %
Sum øvrige eiere		434 520	63,17 %
Sum totalt		687 900	100 %

Egenkapitalbevisene er pålydende kr 100. Pr. 31.12.13 var det 527 egenkapitalbevisiere.

Egenkapitalbevis eiet av medlemmer i forstandskapet, kontrollkomiteen, styret, adm. banksjef og andre ledende personer pr. 31.12.12.

Etternavn	Fornavn	Verv	Antall egenkapital bevis	Andel %
Bolstad	Tove M.	Forstandskapet	11 400	1,66 %
Frøshaug	Geir	Forstandskapet	4 850	0,71 %
Havnås	Endre	Forstandskapet	4 000	0,58 %
Lien	Toril Marie	Forstandskapet	2 000	0,29 %
Havnås	Carl Fredrik	Forstandskapet	1 587	0,23 %
Wiel	Mads	Forstandskapet	1 300	0,19 %
Kolstad	Sven Henrik	Forstandskapet	500	0,07 %
Gangnæs	Aud Ø.	Forstandskapet	500	0,07 %
Olsen	Inger Heggen	Forstandskapet	200	0,03 %
Børresen	Halvor	Forstandskapet	200	0,03 %
Haugen	Ane	Styret	900	0,13 %
Bergsjø	Jarle	Styret	600	0,09 %
Hidle	Siri	Styret	500	0,07 %
Udnesseter	John-Ivar	Styret	100	0,01 %
Krogstad	Åsmund	Styret	50	0,01 %
Bjerknes	John Sigurd	Ledende ansatt	1 200	0,17 %

For de egenkapitalbevis som er nevnt over er også egenkapitalbevis eiet av ektefelle, mindreårige barn eller foretak der noen av disse har bestemmende innflytelse medregnet.

Note 39 Fortjeneste pr. egenkapitalbevis

	2013	2012
Fortjeneste pr. egenkapitalbevis	9,07	5,20

Egenkapitalbevisbrøken var 22,56 % pr. 31.12.2013.

Utbytte blir utbetalt med NOK9,00 pr egenkapitalbevis for 2013.

Resultat pr. egenkapitalbevis fremkommer ved å multiplisere årets netto resultat etter fradrag av ikke realiserte poster med egenkapitalbevisbrøken på 22,56 % og dividere dette resultat på antall egenkapitalbevis.

Jfr. note 17 og 36

Note 40 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke inntruffet hendelser som har innvirkning på bankens regnskap etter 31.12.2013.

Note 41 Transaksjoner med nærstående parter

Bjørkelangen Torg AS, Sparebankenes Eiendomsmegler Akershus AS og Holding 1954 AS er definert som nærstående parter. Høland og Setskog Sparebank har ikke hatt transaksjoner knyttet til disse i 2013.

Lokalt næringsliv!

Note 42 Ytelser til ledende personer

Administrerende banksjef har samme pensjonsordning som gjelder generelt i banken. Ingen ansatte eller tillitsvalgte har avtale om etterlønn ved fratredelse eller egen særskilt avtale om vilkår for oppsigelse. Under gitte betingelser er det en generell bonusordning i banken som i 2013 totalt var på NOK 0,9 mill. Adm. banksjef er ikke omfattet av bonusordningen.

Oppgitte beløp er totalt for hele året eller for ansettelsesperioden hvis kortere.

	Samlede utgifter til lønn og annen godtgjørelse	Herav annen godtgjørelse	Pensjonskostnad	Lån/kreditt/sikkerhetsstillelse
Administrerende banksjef	1 277	0	209	2 766
Samlet honor til styret	Honorar		Lån/kreditt/sikkerhetsstillelse	
	2013	2012	2013	
Styrets leder	83	71	3 648	
Styrets medlemmer for øvrig	296	265	6 760	
Sum honorar og lån til styret	379	336	10 408	
Samlet honorar til kontrollkomiteen	Honorar		Lån/kreditt/sikkerhetsstillelse	
	2013	2012	2013	
Leder (Inkl. mva.)	47	38	-	
Øvrige medlemmer	26	22	-	
Sum honorar og lån til kontrollkomiteen	73	60	0	
Samlet honorar til forstanderskapet	Honorar		Lån/kreditt/sikkerhetsstillelse	
	2013	2012	2013	
Leder	12	12	-	
Øvrige medlemmer			3 296	
Sum honorar og lån til forstanderskapet	12	12	3 296	
Samlet honorar til øvrige tillitsvalgte	Honorar		Lån/kreditt/sikkerhetsstillelse	
	2013	2012	2013	
Øvrige tillitsvalgte	15	12	-	
Sum honorar og lån til øvrige tillitsvalgte	15	12	-	
	2013	2012		
Antall ansatte	42	41		
Antall årsverk	39,6	38,6		

Lån til styret, kontrollkomiteens medlemmer og forstanderskapsmedlemmer er til ordinære kundevilkår. Lån til ansatte under 2 mill. er til funksjonærvilkår, over 2 mill. er til ordinære kundevilkår.

Sum Lån/kreditt/sikkerhetsstillelse ansatte 60 743

Rentesubsidiering i forhold til normale lånevilkår til kunder utgjør ca. NOK 0,01 mill.

En del av de ansatte på tur våren 2013

Tlf: +47 23 11 91 00
Fax: +47 23 11 91 01
www.bdo.no
Org. nr. 993 606 650 MVA

BDO AS
Vika Atrium,
Munkedamsveien 45
Postboks 1704 Vika
N-0121 Oslo

Til forstanderskapet i Høland og Setskog Sparebank

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Høland og Setskog Sparebank. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2013, resultatregnskap, endringer i egenkapital og kontantstrøm for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stilling til Høland og Setskog Sparebank per 31. desember 2013 og av bankens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen og redegjørelsen om foretaksstyring

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og redegjørelsen om foretaksstyring om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon" mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av bankens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, den 13. februar 2014

BDO AS

Inge Soteland

Statsautorisert revisor

HØLAND & SETSKOG
SPAREBANK

SIDEN 1849

Postboks 54, 1941 Bjørkelangen
Telefon 63 85 70 70
Telefaks 63 85 61 40
www.hsbank.no
post@hsbank.no

Org.nr. NO 937 885 822 MVA

ÅRSBERETNING

FRA

KONTROLLKOMITEEN I HØLAND OG SETSKOG SPAREBANK

Kontrollkomiteen i Høland Sparebank har i møte den 13. februar 2014 avgitt slik årsberetning:

Kontrollkomiteen har ført tilsyn med bankens virksomhet for å påse at den er drevet i samsvar med sparebankloven, bankens vedtekter og andre bestemmelser banken har plikt til å rette seg etter.

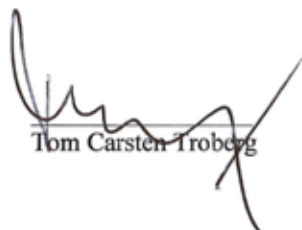
Kontrollkomiteen har gjennomgått styrets protokoller og for øvrig foretatt de undersøkelser sparebankloven og kontrollkomiteens instruks bestemmer.

Kontrollkomiteen har gjennomgått styrets årsberetning, resultatregnskap, balanse og revisors beretning – uten at dette har foranlediget bemerkninger.

Kontrollkomiteen vil anbefale at det fremlagte resultatregnskapet og balansen fastsettes som bankens regnskap for 2013.

Kontrollkomiteen finner at styrets vurdering av bankens økonomiske stilling er dekkende.

Knut Fjernerros

Tom Carsten Troberg

Lene Malnes

Bjørkelangen • Setskog • Hemnes • Løken

Tillitsvalgte etter valg 2014

Forstanderskap totalt 19 medlemmer	
Innskytervalgte	
6 medlemmer	Postnr.
Anne Rebekka Øiseth	1970
Sten Nordby	1940
Kari Mette Stamnes	1954
Reidun Sørås Ottesen	1963
Mads Wiel	1954
Lars Solheim	1970
3 varamedlemmer	
Emil Simonsen	1970
Anne Bach	1954
Irene S. Torp	1954
Innskyternes valgkomité	
3 medlemmer	
Arild Nilsen	1954
Kristine Tollefsen	1940
Ragnar Heide	1940
2 varamedlemmer	
Ann Skarvang	1970
Trond Ringstad	1963

Kommunevalgte	
2 medlemmer	Postnr.
Halvor Børresen	1970
Bente Vålbekk	1970
2 varamedlemmer	
Nina Granerud Fjeld	1970
Stein Gunnar Lie	1970

Egenkapitalbeveiseiervalgte	
6 medlemmer	Postnr.
Tove M. Bolstad (Forstanderskapets leder)	1960
Sven Kolstad (Forstanderskapets nestleder)	1925
Toril Marie Lien	1930
Geir Frøshaug	1970
Lene Malnes	1970
Endre Havnås	1940
3 varamedlemmer	
Liv Aanerud	1960
Arne Hagen	1950
Wenche Østenby	1970
Egenkapitalbeveiseiernes valgkomité	
3 medlemmer	
Ingar Brokke	1940
Per Eklund	1954
Solveig Engh	1940
1 varamedlem	
Kristin Kyhen Ramstad	1900

Ansattevalgte	
5 medlemmer	Postnr.
Aud Ø. Gangnæs	1970
Mariann H. Veiby	1954
Boy Erik Martinsen	1940
Lillian Halvorsrud	1930
Carl Fredrik Havnås	1940
3 varamedlemmer	
Ingrid Solvang	1970
Ewa Strømme	1954
Hans Kristian Studsrud	1960

Styret	
5-8 medlemmer	Postnr.
Jarle Bergsjø (Leder)	1970
John-Ivar Udneseter (Nestleder)	1954
Siri Hidle	1954
Ane Haugen	1970
Unni Nadden	1963
Åsmund Krogstad	1960
Øystein Heggedal (ansattes representant)	1950
Inntil 4 varamedlemmer	
Steinar Holmedahl (1. vara)	1960
Liv-Torhild Lorentzen (2. vara)	1954
Kine Holtet (ansattes vara)	1960

Kontrollkomité	
3 medlemmer	Postnr.
Carsten Troberg (leder)	2000
Lene Malnes	1970
Sigurd Enger	1960
2 varamedlemmer	
Eirin Berg	1930
Kjersti Gadderud	1940

Forstanderskapets valgkomité	
4 medlemmer	
Sten Nordby	Innskytervalgt
Halvor Børresen	Kommunevalgt
Endre Havnås (leder)	Egenkapitalbeveiseiervalgt
Carl Fredrik Havnås	Ansattevalgt
4 varamedlemmer	
Mads Wiel	Innskytervalgt
Bente Vålbekk	Kommunevalgt
Sven Kolstad	Egenkapitalbeveiseiervalgt
Mariann H. Veiby	Ansattevalgt

Last ned vår app!

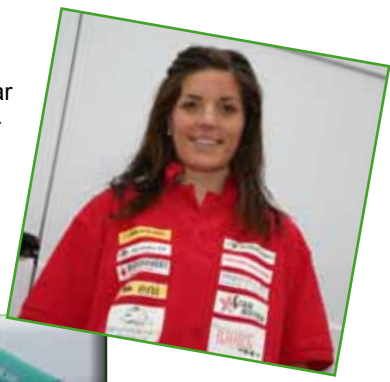
GooglePlay

App Store

Katrine Rye Holmboe
 I en alder av 23 år har hun kjørt det som går å kjøre i motocross og enduro. Denne sesongen har hun med Høland Setskog sparebank som samarbeidspartner toppet det som en utøver kan gjøre, Katrine har i år vunnet Norges cup enduro, NM Motocross, Nordisk mester for damer enduro, årets kvinnelige utøver i Norges motorsportforbund og Gotland Grand National 2013 for andre

Ungdomsbedrift BVS - bidrar både i undervisning, mentor og dommere

Skidag i gågata på Bjørkelangen!

Gyldne Spaserstokk!

Sparebankdag med mange aktiviteter

Prosjekt Narko med Heidi Aastad

Stipendvinnere 2013

Stolt hovedsponsor for:
 Aurskog-Høland Friidrettslag, Bjørkelangen Skisenter, Setskog IF, Høland IL, Bjørkelangen Sportsforening, Søndre Høland IUL, Momoen IL, Dalen IL, Fet Skiklubb, Høland og Bjørkelangen Skytterlag, NMK Aurskog-Høland, Mangenfjellet Turlag, Høland/Bjørkelangen Skytterlag, OK Øst, Aurskog-Høland Fotball, Simon Kolstad Claussen, Siri Mortensen, Team Gundersen Honda Racing

#hsbank

Følg oss på

Høland og Setskog Sparebank

Pb 54, 1941 Bjørkelangen

Tlf.: 63 85 70 70

Faks: 63 85 61 40

Org.nr 937 885 822 MVA

www.hsbank.no

#hsbank